

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1480-81

De iuramento calumnie

[urn:nbn:de:bsz:31-315909](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-315909)

In quibus questionibus dicitur
de iuramento calumnie
de iuramento calumnie

quis intelligat dñs possessionis gōf. hic dicit intelli
gendū etiā de illo cuius ē possessio licet nō pprietas
vide de hoc in spe. de pba. §. si. v. sed pone statutum
vbi plene hoc examinat et tandē tenet qd is qui habz
possessionē nū et nō proprietatē pōt dici dñs sed i. p
prie sed ut hic dicit do. an. illa rō facit cōtra hanc de
alione qz si i proprie dñs dicitur ergo nō cōprehēn
ditur in statuto vbi verba debēt capi in pprio signifi
cato ut. l. iij. §. hec aut verba. ff. de neg. gest. et nō i. c.
in nra de iniur. sed ipe sequit hoc dicitū et p aliam rōz
dices qd lz nō sit pprie dñs rā nī ē dñs possessionis
et ex quo verbū pferitur cū adiectione possessionis p3
qz intellexit de in proprio qz statutu recipit i proprio
intellectū qñ ex verbis nō pōt habere propriū s3 cer
te ista rō nō satisfaciť qz possessio vulgariter sumit p
pprietate. l. minor. ff. de pac. cōuen. inter emp. et ve.
et si iungit cum verbo dñs intelligat tunc magis pro
prie de proprietate cū proprie in possessione non sit
dominiū s3 in pprietate et hoc videt velle bar. in. l. lo
corum. l. de cōi agro. deser. li. xi. vbi dicit nō qd si
statutum dicit qd domini possessionū possint certum
qd facere debet intelligi nō solū de dño possidente s3
de domino rā qz ipe ē dominus possessōis et sic p3
santit bar. qd etiā si nō sit dominus in possessione d3
de eo intelligi qd puto verius qz verba debēt intelli
gi i potiori significato ut. l. i. ff. si ager vec. v. emphi.
pe. facit. l. cū satis de agri. et censu. li. xi. hec nō.

de iuramento calumnie

Cōtinuat hec rca hoc ordine qz actioe in iudi
cio edita et pstone litis facta succedit ex ordine iura
mentū calūnie Ideo post rubricas pcedentes subij
cit merito istā fm gōf. Et ex hac cōtinnatione nō quā
do sit prestandū hoc iuramentū calūnie qz imediate
post lit. cōte. valet eni ar. ab ordine rubricaz. ut nō. s
in probe. Grego. et in. l. si quis sub cōditōe. ff. de te
sta. mili. et in. l. ij. ff. de sta. ho. et in. c. ex parte. iij. §. de
appell. et qd tali tpe sit prestandū videt probari in. c.
pe. §. eo. et de hoc dicit latius i. c. i. §. eo. et hoc iuramē
tum ē de calūnia. s. vitanda in cāis sicut exponit illud
vnusquisqz habeat suā propter fornicationem. s. cui
tandam. xij. di. nauī in fi. vide i. c. e. ti. li. vi. et i spe.
eo. ti. post prin. vbi vide et idem ibi dicitur.

In herentes

casus. Cleri
cus i cā ecclie
sue iuramentum calūnie pōt alteri pmit
tere et per se iurare nō cogatur nec d3 sine
superioris licētia. b. d. Dicitur nā primo
ponit qd dubia determinare spectat ad eū. scdo ponit
dubiū procedens ex cōtrarietate duaz legū. ibi legi
bus. tertio illud diffinit ibi vt ergo quarto moderat
ibi vez. quinto pminat ibi oibus. Nota prio vni

casus referuati pape. s. determinare grauiorez qōnes
cōcor. c. multis. xviij. di. et xxiij. q. i. quōtōes. et cut d
bitus. §. de appell. et inter grauiorez qōnes pputat cū
dubitatur de intellectu alicuius iuris intelligo tamen
ut si ē dubiū legis diuine vel canonice recurrit ad eū
p. c. p. venerabile qui si. sint le. et in. c. inter de sen. q.
vbi vero dubitatur de intellectu legis ciuiliis tunc in
quātum pccernit clericis idē dicēdū qd. s. sed si pcc
nit laicos tunc ad impatoreē ut. l. si. l. de legi. a. qñ
ē interpretari cui? ē cōdere ut i pall. c. inter alia. facit
qd nō gl. in regula qui prior de re. iur. li. vi. et hoc in
tellige referuati esse pncipi ut interpretatio obseruetur
s3 quātū ad vniā cām index pōt etiā interpretari ut nō
3im. in. c. cum specialī de appell. vide bo. glo. de hac
interpretatione in. c. de postu. pla. facit. l. vna. l. de
pfe. qui in vrb. cōstan. li. xij. nisi dubiū cōtra arduū
qz firmus intellectus dari nō possit tunc etiā ad prin
cipem recurrēdū ē ut. d. l. si. et l. pe. e. ti. et qd ibi nō.
Nō scdo ar. opti. q. l. pncipis emanās exple
circa clericos in eoz fauore seruāda est etiā cātra pa
pe auctoritate de quo in. c. ecclia sancte marie. de cō
sti. vbi plene dicit et in. c. de no. ope. et qd nō. in. c. si
de solu. Nō tertio qñ ē pstantū b iuramentū ca
lūnie. d3 eni pstanti in lit. exordio. i. in cōtinenti p3 lit.
cōte. nā in ipa cōtestatione incipit exordiu litis ut in
c. sup qōnum. §. qd si de offi. de. tunc enim dicit lis
mota in. c. ex pte. ij. de v. sig. ante nō dicit quis agere
sed agere velle. ut. l. ampli. ff. ran ra. ba. vñ qd
nit hic hōsti. exordio. i. post pncipiū lit. exordiu. i. i
mediate post lit. cōte. qd probat. §. eo. cū cām. si tñ p
statutur longe post nō tñ p hoc viciat iudiciū nec etiā
si in totū obmitteret de quo dicit in. c. i. e. ti. li. vi. idē
si pstantur an lit. cōte. nec ē opns denuo pstante dūmo
do sit prestitū sup tota cā pōt tñ pstanti an sed nō cō
pellitur ut dicit Ly. post pe. in. l. ij. l. e. vbi expressit
qz hic probat qd p3 lit. cōte. ē prestandū s3 intelligat
dixi qd an nō cogatur quis iurare sed tñ iurare valet.
3itē intellige qd an nō cogit iurare. s. sup tota cā nam
sup emergentibz qōnibz etiā an iuratur cū aliq pñū
vult aliquid producere vñ aut. hoc sacramentū. l. e.
ti. que dicit semel hodie iurandū de calūnia. corrigat
tantū legē antiquā in his que fiunt post li. cōte. et p3
pstitū tale iuramentū vñ sed in his que fiunt an lit.
cōte. anqz sit pstitū tale iuramentū vñ ita iuraret bo
die sup qualibet exceptione sicut oli ut nō bar. et Ly.
in. d. l. ij. et in. d. anē. hoc sacramentū. eo. ti. facit. l. ij.
eo. ti. et qd ibi nō. et sic limita istum tex. facit. c. lras. d
restī. spoli. Nota quarto p que est prestādū quia
regularit p pncipales psonas ut hic et in anē. pncipa
les. l. e. Et aduerte qz in iudicio multe psonē cōcor
rūt primo eni ē index qz lz sit pncipalis nō tñ iurat de
calūnia i qualibz cā iurat i pncipio officij ut i aut.
iurandū. qd pstantur ab his per totā cōstitutionem

de iuramento calumnie

debet tñ iurare ppositis sacrosanctis enāgelis ut i p
all. l. ij. qd tñ si seruat de p̄suetudine in bar. ibi. Jte
sunt in iudicio actor et rē et isti iurant i dubie si litigāt
p̄se etiā si sunt clerici. f. eo. c. ceter. r. c. h. Quid aut
si litigāt p̄ alios. f. d. i. c. i. Jte si ē aduocatus ille de iu-
re tenet iurare de calūnia ut. d. l. ij. r. l. rē nō nouam.
L. de iudi. sed hodie de cōsuetudine nō seruat et for-
tetalis cōsuetudo nō valet tanq̄ peccati nutritiua et
p̄bens mām peccati ut i. c. ex parte r. c. h. de p̄sue. r.
optimū est ut eo nō obstāte exigere ab aduocato ta-
le iuramentū nō audiri a ualentissimis aduocatis q̄
sepe p̄ oportunas p̄ces amicos assumūt cās iniustas
faciter et crederē ipos teneri in foro aie ad iterdē qz
p̄ iniustas et falsas allegationes obtinēt iustas p̄ corū
cuentulo. facit qd nō. gl. in. c. i. de cōf. li. vi. r. q. nō.
Juno. in. c. sic dignū. r. c. ad audientā. de homi. Jn
aut possunt mentiri et falsa allegare si habēt bonā cās
i ueritate uide bo. gl. in. c. cupientes. de dec. li. vi. in
p̄n. r. m. d. i. p̄ Jm. in. c. oli. i. de resti. spo. Jte in iu-
dicio q̄nq̄ iurauerūt. parator et iste iurat de calūnia
l3 dñs a p̄ncipio iurauerit ut euitet calūnia p̄ eū r. d3
iurare in animā suā et si iurat p̄ dño iurat in aiam dñi
de quo i. c. ij. r. h. eo. r. li. vi. r. dīcā latī i. c. i. p̄tractā
dis. f. eo. Jte sunt testes et isti nō iurāt de calūnia f. de
ueritate dīcā ut in. c. hortamur. ij. q. ix. r. uide gl.
in. c. fraternitatis. f. de testi. Jdō q̄ cōstō loquens
specialiter de clericis licet gnāliter respectu certi act⁹
derogat cōstōni gnāliter disponenti de p̄sonis l3 spe-
cialiter respectu illius act⁹. hic enī p̄ma p̄stō dispo-
nebat de clericis f. gnāliter ut non p̄sumerent iurare.
Alia uero p̄stō loquebat de omnib⁹ gnāliter sed spe-
cialiter respectu certi actus uidelicet ut p̄ncipales p̄-
sone deberēt p̄ se iurare de calūnia et tamē illa specia-
litas respectu generis p̄sonarum et gnālitas respectu
actus p̄iudicat alteri generali et speciali respectu iura-
menti de calūnia qd dico ualde nō. Et singulariter i
foro ad illi⁹ q̄nōis decisione an clericus possit cōueni-
ri corā seculari qd nō. qz iura specialiter puidēt ut nō
iudicent clericū a laicis et alia iura q̄ p̄mittunt recōue-
tionē loquuntur gnāliter l3 specialiter respectu recōuē-
tionis. q̄ illa p̄stō loquēs specialiter de clericis tanq̄ sp̄cia-
lis d3 derogare alteri tanq̄ gnālī. ar. regule generi p̄
speciē de re. iur. li. vi. r. hoc scier nō. qz nemo ad h̄
inducit istam tex. nec moueat te in cōtrariū iste tex. in
v. p̄terea. ubi specialiter puidēbat de h̄ iuramēto calū-
nie qz illa fuit alia p̄stō ueniēs ad interpretationē p̄i-
oris ut etiā papa hīc attestat. Jdō qz canones op-
tinēt vim legū ex interpretatione et noua iurū edictione
qd intellige in materia spectāte ad for̄ ecclīasticā ali-
os secus ut. s. dīcā. r. uide glo. i p̄all. regula q̄ prior.
li. vi. Jdō ubi diuine et humane legis duplicē ē le-
gen. s. diuina et humana et ois lex in hoc duo mēbra
diuiditur. l. di. c. ij. r. c. humanū gen⁹. c. di. r. ē lex di-

nina q̄cqd in euāgelio et lege antiqua cōtinet ut in iu-
ribus p̄all. De lege canonica an sit diuina vel hūana
dicit hosti. certū ē eā nō ē hūana all. de transla-
p̄la. c. ij. r. ij. q̄ ē diuina et cōphendit sub theologia d
testa. filius et renūtit ad. c. ar. sit de eta. r. quali. Jō.
an. in nouel. dicit q̄ q̄cqd dicit hosti. negari nō p̄t
legē canonicā humanā et positūā esse. vñ r. Jdō. ex-
ponit diuine. i. canonicē. Ego puto satis posse dīcā
eā ē in pte positūā et in pte diuina. ar. in. c. qualiter
quādo. ij. de accu. in p̄n. ubi ē bo. tex. r. in. c. nimis. d
iurē. r. qd ubi nō. r. maxime. p̄pter decretū p̄t dīcā
q̄ in pte subijcāt ethycc. i. phylosophie morali et i pte
theologie et nō. Jō. cal. s. i. p̄be. Greg. r. q̄ simpliciē
nō p̄t dīcā lex diuina all. tex. exp̄ssū in. c. nō d3. d cō-
san. r. affi. ubi exp̄sse canones etiā disponētes sup cō-
sanguinitate appellatū statuta humana et idē dīc de le-
gibus ciuilibus habito respectu ad eām efficientē im-
mediatā licet respectu cāe immediate efficientis dīcā
tur diuinitus p̄ oia principum promulgate. viij. di-
q̄ iure r. l. h. L. de p̄scrip. lon. ten. Jdō ubi intenti-
one seruata attendendā mentē r. intentionē legis cō-
cor. c. intelligentia. de. v. sig. r. dīc q̄ ubi rō ē expressa
in lege illa restringit et ampliat dispositionē legis et
am in odiosis ut in regula certū r. qd ubi nō. Dy. de
re. iur. li. vi. r. Jō. an. in merca. facit. l. nō dubiū. L. d
legi. r. in. l. cū pater. §. dulcissimis. ff. de lega. ij. r. i. l
cum mulier. so. ma. f. ubi rō nō est expressa mens p̄ci-
pi p̄t ex cōiectura rōnis naturalis que potuit moue-
re legislatorē ita nō. dīcā L. y. in. d. l. nō dubiū. r.
d. l. cum mulier. Ultimo colligunt hic quidaz ut
do. an. q̄ appellatione clericorū nō cōphendit mona-
chus nec ecclōuero. Ego puto colligi posse ut appella-
tione clericorū ueniāt monachi nā p̄ma p̄stō p̄hibēs
iurare faciebat tñ mētionē de clericis ut p̄ i p̄n. i. c. f.
cōstitutio postea interpretans et declarans dīcā intel-
ligendā de clericis cuiuscūq̄ ordinis et monachis et
sanctimonialib⁹ q̄ clericorū appellatione ueniūt monachi
hoc etiā colligit ex ethimologia uocabulī qz dīcā cle-
ricus a clericis q̄ idē est q̄ for̄ qz sunt clericū electi in
for̄e et partem dñi et monachi p̄nt dīcā clericū quia
sunt electi in partem dñi et p̄ hoc habes tex. i. c. duo
sunt genera. r. q. i. r. maxime hodie hoc ē uer. quan-
do monachi sunt clericū ut patet i r̄ca de vi. r. ho. de.
r. tñ in nigro tractat etiam de monachis sed hoc itellī-
go ut ueniāt in favorabilib⁹. secus i odiosis qz habēt
aliā qualitatem a clericis secularibus. ar. op. in. c. sta-
tutū. de elec. li. vi. r. sic etiā in favorabilibus appella-
tione ecclīaz ueniūt monasteria. l. iij. di. §. hac ancto-
ritate dīcā se. r. qd le. r. nō. in. c. ij. de sup. ne p̄rela. li. vi
sed appellatione monachorū nūq̄ ueniūt clericū seclares
qz nō cōpetit ethimologia uocabulī. r. vi. q. i. placuit
Jdō puto q̄ appellatione monasteriorū nunq̄ ueniūt
ecclīe seclares eadem rōne facit quod in simili nō.

Lex diuinae quod qd in eua-
gelio antiqua gnet
Lex canonica per diuina
ut hūana

Lex canonica qz p̄bitor

Lex canonica qz p̄bitor
restringit et ampliat
sup p̄ncipio legis

Appellatione clericorū nō
cōphendit monachi
r. iij. p̄

Lex diuina et hūana

In quibus casibus hoc iuramentum per p[ro]curatorem

De iura calu.

dicendum qd non debet alicui iudici purgatio cu deficiat in ea habeat p[ro] p[ro]curato. Itē nō exiget iuramentū de veritate qd tamē est falsum ut j. de pur. cano. p. totus et in. c. qualiter et qm d. i. et in. c. ai dilecti. de accu. et qd nō. Jm. in. c. ij. de confes. et expresse hoc probat lra ista hic nō ob. qd de iure canonico nō imponit pena effusionis sanguinis qz imponit siliis et magis afflictiva in x. nō. per Jm. in. c. qualiter et qm. ij. de accu. Nō ob. qd dicit de similitudine supplicij quia illa p[ro]visio respicit sine l[ite]ris hoc iuramentū respicit p[ro]cipua et tota cum et melius ē an tps occurrere. et ut. l. i. in. qui. cau. in. inte. resti. nō ē ne. et apte probatur hic in. v. p[ro]terea. vbi ponunt verba impatoris et ipsi us p[ro]visio tenor in qua expresse fit mēto de cā criminali qz in foro civili ē iurandū in cā criminali cū impator hic exprimeret qd ad forū suū aliqd frustra emanasset illa cōstitutio cū respectu fori canonici impator eximere nequisset sic in sili nō. in. de. dispendiosam. d. in. d. in. gl. Et per hoc inferitur fortius hoc iuramentum prestandū cā inquisitionis ex pte inquisiti. ut tenent Collec. Jo. de lig. et spe. eo. ti. §. sequitur. v. quid vbi iplozatur et generaliter cū queritur in quibus cāis b iuramentū sit p[ro]standū. Et cludo sic qd aut cā ē criminalis aut civilis primo cāu dicit ut. s. scdo cāu aut ē spiritualis ut ē hodie tex. in. c. i. eo. ti. li. vi. et dicitur j. c. p[ro]p[ri]a. Aut nō est spiritualis et tunc aut agitur in re actionis et p[ro]statut. aut iudicis officio et cōcludit spe. eo. ti. §. sequit. v. quid vbi iplozatur qd idem nā i ex ceptionib[us] emergentib[us] iuratur ut. s. dixi. et tamē p[ro] tunc non negat sed agere intendit ex q[ui] l[ite]ris nō ē cōte. ut. l. amplius. ff. ren. ra. ba. Et idē adducitur. l. i. l. eo. et. lras de resti. spo. Quid aut si cā est modica qd etiā p[ro]stat iuramentū. ff. ad ecbi. l. thesauros. vbi iur de extraordinarie pcedit ex officio ar. i. l. ij. ff. ne vis fiat et qui in pos. mit. Quid aut si cā est civilis et extraordinaria in qua nō fit l[ite]ris. nō cōte. et tenet bar. i. l. ij. qd etiā iuret ar. in. l. i. l. eo. et videt probari in de. sepe. de. v. sig. Dppo. cōtra tex. in eo qd dicit deri cū posse iurare p[ro] aliū etiam in causa criminali et tunc intro intellectū istū. c. videtur eni hoc procedere non posse. tum quia in causa criminali nō interuenit p[ro]curator ut plene l. et nō. in. c. veniens de accu. tum qz hoc iuramentū de iure nono ē prestandū p[ro] p[ro]cipales personas ut in aut. p[ro]cipales. l. e. Jsta glo. p[ro] so. ali quātilū se inuoluit videt in dare duas so. p[ro]p[ri]a qd id qd hic dicit pcedebat olim de iure antiquo sed hodie nō procedit nec de iure nec de cōsuetudine obser uat sed certe ista so. nō ē bona qz tpe b[us] decre. lā emanauerat illa aut. p[ro]cipales imo de ea hic fit mentio i tex. et inducebat difficultatē in hac mā et tamen ea nō obstante cōtrariū hic decidit. Itē iura loquētia ut in criminali cā nō admittet p[ro]curator iā emanauerant et tamē aliud hic statuit Itē ad certū articuloz vbi nō

disponatur de crimine p[ro]t p[ro]curator interuenire etiaz in cā criminali ut nō. in. d. c. veniens et in. l. pe. §. ad crimen. ff. de pub. iur. ideo glo. forte hic transit multum caute ad aliā so. dices hoc procedere specialiter in cāis ecclesiarum et sic est ius speciale et p[ro]uilegiatum et pro hoc adducit istū tex. ibi si expedire viderit sine eccleie nouerit et. et etiā in istis si clericus eligit litigare per se debet p[ro] seipm hoc iuramentū prestare et in b residens concludit qd si clericus vult p[ro]t prestare et iurare sed nō compellitur si causa est ecclesie et agit per alium et hunc intellectum ponit Jm. pe. et Abb. ut probatur hic fm Jo. an. in. c. ceterum j. eo. dicebat tamē pe. per istam lram que etiam loquitur in crimina li hoc. c. debere intelligi etiam in p[ro]p[ri]is cāis clericorum dicens qd criminalis qd nō posset nomine ecclesie intentari fatebatur tamen qd in hoc. c. non tenet sed Abb. tenet cōtrariū quia etiam in criminali causa habet quōqz ecclesia ut j. de simo. dilectus. ij. et. c. veniens. et. c. de hoc spe. etiam eo. ti. §. restat. v. quid si p[ro] latus videt hunc intellectum sentire dicens qd si p[ro] latus ecclesie eligit litigare p[ro] se tenetur tunc p[ro] se ipsum iurare ut j. c. fi. et. c. impatorum. sed si litigat per aliu p[ro]t cōmittere syndico et ita intelligit hoc. c. hosti. videtur ad huc magis restringere istam litteram. dicit enim qd ep[iscop]o potest per alium sine causa litigare et iurare et dicit hoc esse p[ro]uilegium ep[iscop]i in. c. fi. sed inferior ep[iscop]o b[us] nō potest sine cā p[ro] hoc iste tex. qui dicit si viderit ecclesie expedire puta quia testimonium clericū est ecclesie necessarium in cā vide tunc agit p[ro] latus per alium de testi. in super. et. c. cum nunciis. se cus ergo cū nulla subest cā Et p[ro] hoc et tex. op. et videt qd de nihilo seruiat b. c. p. c. fi. eo. ti. li. vi. vbi p[ro] qd quisqz laic[us] etiā p[ro]t iuramentū calunie p[ro] aliū p[ro] stare. ut. l. in iurand. i. fi. ff. de iuracur. So. dicit Jm. qd speciale est in clericis qd p[ro]curator eorum etiam sine speciali mandato iuret de calumnia sed i alijs requirit mandatum speciale ut in contrario et videt hoc idem placere Do. an. Ego puto hunc intellectum nō procedere per. c. impatorum. j. eo. fm virumqz intellectu illius. c. Aut enim illi monachi litigabāt p[ro] p[ro]curatorem specialem sine mandato iurandi de calumnia et videtur innuere illa littera et habeo p[ro]positū. nā papa ibi mandat qd ipsi iurent vel constituāt iconomū et sic non sufficit p[ro]curator. Aut illi litigabant per se et idē videt cū papa p[ro]cipiat ut iurent per se vel constituant iconomū et sic generalē administratores monasterij et idē dicit in. c. in p[ro]tractandis. j. eo. nec ē hoc speciale ecclesijs qz iconomus et quilibet h[ab]ens generalē et iudicā administrationē iurat de calumnia i animā suā sine alio mādato ut in. l. ij. et qd ibi nō. l. eo. et dicaz in. c. i p[ro]tractandis. Itē hic tex. innuit qd specialiter b[us] ministeriū d[omi]ni cleric[us] alij delegare qm p[ro] nō iconomus litigat ut p[ro]t ibi huiusmodi officium licet delegare

De iura calu. lras p[ro] p[ro]curato p[ro] p[ro]curato p[ro] p[ro]curato

alud et p[ro]curato al. d. lras

Quoniam per iuramentum...

absurdū cū videt ut parator ad vna cū pstitutus iuraret tñ de calūnia z nō dñs cū posset cleric' digere talē q omnino esset ignar' q̄uat' z cause. vñ p̄inde cōt' ac si nō iuraret. vñ sum b in opi. singulari z intelligo q b. c. seniebat fm antiq' tpa fm q̄ dubitabat. an p. paratorē etiā specialē posset b iuramentū p̄stari z pot' tenebat oppositū ut lat' innuit. c. h. alle. c. n. li. vi emanant ḡ tūc in derico vt licite p̄ aliū iuraret. qz vider' qdam error in ip̄lo ex frequēti iuracōe dericoz. et lz in effectu ip̄i iuravit qñ dabat specialē mandātū tñ qñ ip̄i nō tangūt euangēlia nō videt tant' error i plebe ar. ij. q. v. si q̄s p̄sbiter. f. hodie de nibilo seruit. qz declaratū est ut glibet posset p. paratorē specialē ad qctū iurandi iurare ut in. d. c. h. z dicit in. d. c. in ptractandis. z facit ad p̄dicta. c. h. de testi. li. vi. cōcludendo ḡ dico q̄ aut litigat cleric' p̄ yconomū seu syndicū generaliter ad causas p̄stutus. z iste tanq̄ general' administrator iurat de calūnia sine specialī mādato. et idem ē in syndico vniuersitatis secularis. Idē in tuto re z curatore z similib' p̄sonis habētib' generalē administratōem vt nō. glo. z bar. in. d. l. ij. aut ē parator specialis z generaliter p̄stutus sine mandato in rādi de calūnia z nō pot' ut. d. c. h. focus si bz specialē mādātū iurandi z p̄ hec lūmā gl. sequentē inquātū dicit esse differentia inter yconomū. seu syndicū. seu paratorē. nā syndic' ad vna cū tñ equipatur. parator' nec dō habere legitimā administratōem d̄ quo dicit in. c. in ptractandis. Et aduerte qz ad hoc vt yconom' admittat ad iurandū dō esse talis q omnino cū non ignoret vt in. c. in ptractandis. Opp. cōtra tex. z videt q̄ ep̄s iuret de calūnia sine specialī licētia pape ut. j. c. h. glo. h. fatet cōtrariū q̄ ppter difficultatem iuret hodie ep̄s sine licētia. z clarus videtur b velle hosti. sup. tex. dicens q̄ hodie papa quo ad iuramentū calūnie dat omnibus generalē licētia de clericis inferioribus sentit b glo. q̄ etiā hodie dñt habere potestātē seu licētia iurandi a supiore eorum cōcludit tñ nō. qz lz istud nō seruet iudiciū tñ nō videtur qd nō. qz facit hoc vltimū ad multa. vtp̄ta dericus nō dō testificari sine licētia sui p̄lati. xij. q. ij. quāqz. z. xi. q. i. testamentū sed si de facto testificat sine licētia videt valere lz malefecerit. p̄ b nō. istā glo. z bñ. Et idē videt in religioso qd plus est vide ad b qd nō. glo. in anē. de mōchis. s. cogitādū. z spe. in ti. de testa. s. ij. v. itē excipit q̄ ē mōchus. z v. qd de mōcho z qd nō. Bal. in anē. ingressi. l. de sacro san. ec. Aduerte tñ q̄ circa hoc z generaliter circa alia iuramēta exhibēda p̄ clericis multe sunt inuolūtiones. an semp exigat licētia supioris. Et p̄mo dicit hosti. q̄ in testū iuramēto b seruat b in cōtractibus nō seruat b p̄suetudo illij ut refert Inn. dicit hoc in intelligēdi i iuramēto calūnie qz qñ se purgat vel alios bñ iurāt licite z idē si iurāt seruare cōtractū aliquej. d

De yconomis admittit ad iurandū

Quoniam per iuramentum...

An in iuramento...

Quoniam per iuramentum...

pur. cano. p totū. z. d. iurē. querelā. z. c. ex rescrip. Illij dicit generaliter q̄ vbiqz inuenit p̄bitū de ricas iurare dō intelligi i foro seculari sūt sine actores sine rei nec de calūnia iurare p̄nt nec testificari sine licētia ep̄i. xi. q. i. testimoniu vide. xij. q. vltima. q̄ generaliter de clericis loquit. z. xij. q. quāqz. q̄ specialiter loquit de p̄sbiteris. Et si quis q̄re in ptractibus coram layco iurare p̄nt z nō in iudicio sine licētia ep̄i. Rūdet Inn. qz in iudicio sepe quis incitatur ab aduersario falsū iurare z iō sit cū maiori deliberatōe z tarditate z ne secularia iudicia assuescāt in q̄bus nō p̄nt aliquaten' p̄ueniri. xi. q. i. romana. z in. c. nullus. sed i ptractib' vbi sola libera voluntate quis ducit se cas ē fm cū sit etiā fm hosti. rō ne impediāt vtilitas ecclesiaz qz expedit ut p̄trahere possint ar. ne de. vel mo. c. l. r. l. ratas. l. de rescrip. ven. z. l. de apo. sta. l. hñ qui sanctaz. lz corā ecclesiastico iudice semp lz iurare sine auctoritate supioris seu licētia vt refert Inn. Illij dicit q̄ nec in seculari iudicio v' ecclesiastico vel in cōtractibus licitū est iurare sine aucte ep̄i vel supioris sed vbiqz ē cleric' iudex ordinari' vel delegatus si iuraret corā eo intelligit eius aucte facere. et glibet qui p̄t iudicare b ip̄o ē supior quantū ad cōz illā quā audit etiā actoris qui de alterius iurisdictione ne ē ar. xij. di. inferior. Itē dicit Inn. q̄ clericus nō pot' esse parator sine licētia sui p̄lati sed ex quo bz licētia ut possit cōparator z p̄ p̄ns z omnia faciēdi sine q̄bus paratōem facere nō pot' dicit q̄ in paratore sunt vtilia ar. de offi. dele. p. bec so. Inn. est valde inuoluta z nō videt firmare pedes in aliqua sententia hosti. b quasi ex dicit Inn. intulit duo dicta. p̄mo q̄ si sit cō p̄pria ecclesie vel derici cui' ecclesie ē administrator p̄t reum cōuenire corā iudice ip̄i' rā etiā si secularis sit de fo. p̄pe. cū sit. z de iudi. cū deputati. et ex quo bz a iure hāc licētia z p̄ p̄ns coram eo facere poterit ea sine q̄bus nō possit expediti cā. z vide ad b qd le. z nota. in. d. c. p. ergo potest et de calūnia iurare. alias penam incurrit. de qua. j. in. c. h. fm doctrinam hosti. militat eadem ratione dicens q̄ si dericus litigat de consensu iudicis sui vt reus poterit coram eo iurare de calūnia alias non possit in suum non iudicem consentire ergo intelligitur sibi permisum vt hic et si non haberet licētia non possit i suū non iudicem consentire z per p̄ns coram eo iurare. lz certe p̄imum dictum hosti. est omnino contra hoc. c. Nam si esset verum tunc de nibilo prouideret hoc. c. quia non esset dare cū ubi licite moueret litē z peteret licētia iurandi. do. an. hic inculcat. d. sua cōz dicit aliorum. sed in effectu b videt velle q̄ si habet dericus auctoritatem iurandi a iure poterit iurare nō expectata alia licētia. z si vult prestare iuramentum purgatōis p̄t qz in b bz potestatem a iure z necesse habet iurare Idem si sit p̄purgator de pur. ca. p. to. z

Quoniam per iuramentum...

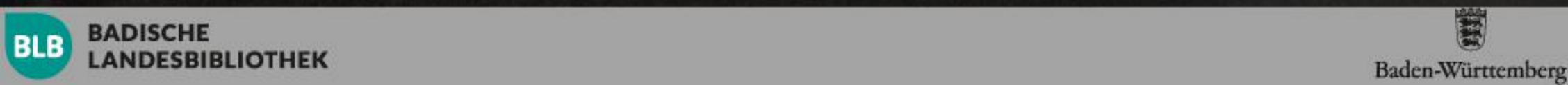
Handwritten marginal note in the top left corner, partially obscured by the binding.

h. q. v. p. to. Jte ad firmandu contractu pot i ptracti
basurare absqz alia licentia qz licentia e a iure. sec in
iuramento calunie vel alio veritatis dicende qd no pot
p stare cora laico nec cora alio iudice ecclesiastico ordia
rio vel delegato. si no e al index suis vi no. p dderat
fram que no exigit licentia iudicis sed plati t io iuste
litiget cora alio dz habere a plato suo licentia iurandi
qd e pra Jnn. t hosti. fatet t i h p si in aliqua ca spe
chicata haberet m adatu agendi a plato qz tunc satis
pot iurare ut dixerit Jnn. t hosti. vides t i hac m az
discussam t male evideata. Ego puto posse dari
vna regulā brevis t verisimā qz ex iusta ca exigere pos
sit clericus sine superioris licentia omne iuramentu p stare
nisi ex pte a iure phibeatur ita qz facio regulam affir
mantiā t pbat hoc regula. prio rone in his que sunt
de genere pmissioz oia intelligunt pmissa nisi ex pte
phibit areperiant. ut le. t no. in. c. inter copalia de
transla. prela. sed actus iurandi oibus indistincte exi
gente ca e pmissas ut in. c. t si xps. de iureiur. t in. c.
significasti de elec. t. xxij. q. i. p. to. qz semp poterit de
nois ex iusta ca iurare nisi repiat phibitū aucte pbat
qz possint iurare sine licentia ex pte ca iusta ut i pal. c. t
si xps melius in. c. tua. t. c. ex rescripto. eo. ti. t in. c.
punit. de fideiul. f. de pur. cano. p. to. iurare eni no est
aliquid mali si ca exigat vt plene in iurib. pall. dicit ex
maxime. xxij. q. i. p. tota qdem ex pte no. repiur. phi
bitū in iuramento calunie ut hic t rō specialitatis po
tuit esse illa qua. s. allegant. qz in iudicio sepe incitat
quis ad dicendu falsum. Et circa hoc e aduerten
dum qz aut loquimur in epō t videt velle gl. t hosti.
qz hodie no exigit ista licentia p. c. si. f. eo. mibi videtur
qz illud. c. hoc no pbat nec plus illud i epō loquitur
qz. c. ceter. f. eo. in alijs clericis inferioribus t tamen
in inferioribus aliud dicim. f. fateor. qz de consuetudie
no seruat hodie in epō t forte ppter difficultate que
erat i exigenda licentia t in b seruada e consuetudo qua
enā admittere i inferioribus si hoc hz cu maxie cleri
cus no psumat in iurando imemor sue salutis. i. q. vij
sanxim. cessante vero consuetudine dicit qz nisi litigz
cora suo superiore semp dz peter licentia p istu tex. nec
excusare cu a petudo hz habuerit licentia litigandi a pre
lato suo qz in hoc exigit specialis licentia ar. hic t for
te hoc fuit inductu ut prelat. suus qz hz notas ei. co
ditos faciat sibi psciam tpe iuramenti nec sic de facili
diceret maxime qz sepe incitat. qz ab aduersario fal
sum iurat ut sic optineat pugna. Jte exigit licentia ut
iuramentu habeat i maiori reuerentia t qz cessat hor
ror t mala suspicio qn clericus obtinuit licentia spcalē
cu psumat venire deliberat. sic eni hz a iure licentiaz
agendi p iurib. suis t ecclie t nō dz hre specialē licē
tia in actu iurandi rōnibus pdictis. ita dicendū si ha
buit licentia litigandi ab hoie. t p hoc dico etiam qz
si dat alicui licentia spcalē iurandi de calunia dz hre

hanc licentia cu ipe in effectu iuret in x no. in. c. l. s. eo.
ti. li. vi. licet do. an. in hoc videt sentire ptrariū qz no
e tñ ca. phibitionis horroz ut ipe dicit sed sunt t alie
vt. s. tetigi. Jte etiā dico qz clericus habita licentia iu
randi poterit iurare de calunia etiā in manib. iudicis
secularis cu cora eo litigat qz quān ad illā cam ipe e
superior. ar. in. l. e receptū. ff. de iur. om. iudi. t. ij. q. vij.
nos si incompetenter t expresse hoc voluit glo. in. c.
nullus. xxij. q. v. hz eni iurare clericus tactis euange
lijz t nō tñ propositis quia spale e i epō nisi causa
eēt leuis qz tunc etiā no tangit cleric. inferior. f. inter
rogatur p sanctā cōsecratione ut e tex. nō. fm vnu in
tellectū in. c. si quis pspyr. ij. q. v. t probat primuz
dictū p istū tex. nā hic solū exigit licentia plati sui non
eni dicit qz dz iurare in manibus epī vel alio. cleri
ci eius mandato tunc eni no requireret alia licentia t
qz hic litigaret cora seculari facit iste tex. in eo qz alle
gabatur pūlegiū impatoris t qz exigitur licentia pla
ti in iurando t p hoc dico gl. nō hñ dicere. i. d. c. nul
lus que dicit qz nullū iuramentū dz prestare clericus
sine licentia sui prelati laico. nā in. c. ex rescripto. dz in
reim. t in. c. puenit de fideiul. prestū fuit laico nec i
teruenit aliqua licentia superioris ut in eis pty. t ad il
lud. c. nullus. qd videtur vrgere dū gnāliter dicit de
ricum no debere qeoz iurare laico dic qz no dz iurare
tanqz superiori ut satis innuat verba ibi sequentia t vo
luit ibi glo. in primo intellectu ut satis probatur p iu
ra. s. alle. Jtem reperitur clericus prohibitus i actu
testificandi sine licentia sui superioris ut i. c. qz. xij. q. i.
q. ij. t. xi. q. i. testimonium Et aduerte quia illa iu
ra non respiciunt precise actum iurandi sed pot. pñ
cipaliter actum testificandi t quando coram seculari
produntur vnde t coram ecclesiastico alieno etiam
iudice non reperit prohibitus testificari sine licentia
nec ista iura prohibitiua sunt extendenda. arg. regule
odia. de re. iur. li. vi. t in. c. statutum. de elec. li. vi. cō
clunde ergo regulam affirmatiuam t casus prohibi
tos speciales ut. s. dixi. t per hoc remanet dedarata
tota ista materia satis inuoluta per doct. Hūc er
go glo. declaratis t explicatis oppo. t videtur qz ista
non fuerit bona interpretatio imo contra mentē pri
me constitutionis cu in prima cōstitutione de qua in
pñ. c. clericus indistincte phibet iurare ut p3 ibi null.
clericus iurare psumat. tē. t in cōstōne Heinrici im
peratoris dicatur qz clericus no cōpellitur iurare sed
poterit alteri hoc delegare si viderit expedire ecclesie
sue. pot ergo iurare si vult quod e contra cōstōem pri
mā do. Qd ar. sol. interpretatio stat in hoc nā p3 do.
Qd ar. phibeat clericū iurare. f. nō obrēta licentia pre
lati t vbi ca iurandi nō subest vbi aut est ca iurandi t
optinetur licentia a prelato tūc videt sibi dari optio
an per se an per aliu iuret ut in lra t quod. s. dixi. Et
aduerte qz vbi tex. dicit cuius verba sunt hec. tē. non

Handwritten marginal note on the right side, top section.

Handwritten marginal note on the right side, bottom section.

An Administratores per
F. Curia Ep. Duraz

ponunt immediate vba Henrici impatoris .imo fac
ibi papa quanda interpolitōem approbando ⁊ iustū
Cūdo illā interpretatōem s; vba Henrici ponit in v. p.
terca. ⁊ incipiūt ibi nos itaq; diuine rē. ⁊ tūc dara est
lra q; in pstruōe inuoluit h p hostie. S; qro qui
sunt illi gaudētes pūlegio hūno. c. i an restringat tū
ad exp̄ssos h. Et aduerte quia si tenes opi. quā. s. te
nui ut in h bodie nullū sit pūlegiū. ista qd ē frustrato
ria s; si tenes aliā opi. Im. ut pūdeat i litigite p pro
curatorē generalit p̄stitū tūc qd h; effectū ⁊ tenuit
h hosti. ⁊ cōiter doc. q; habeat locū h pūlegiū in qua
cūq; psona ecclesiastica administratōne tenete ⁊ noie
ip̄ius i iudicio cōparante in q;cuq; etiā cā appellatio
nis. f. eo. c. ij. li. vi. vñ mibi placet hec opi. in p̄sentis
ecclesiasticis religiosi stricte sumptis q; cū h. c. vo
luit pūlegiare psonas religiosas ⁊ sacras ut p; in
exemplis nō d; restringi ad psonas tū h exp̄ssas cū
videant iste exp̄sse cā exempli ⁊ sic nō restringūt regu
lam s; h; locū p̄sō seu pūsto in casib; silibus ut in
cā. ne deri. uel mo. et in. l. i. de p̄di. inde iūcta gl. sed i
alijs psonis ecclesiasticis nō religiosi stricte nec sa
cratis. mibi videt q; hec p̄sō nō vendicat sibi locū qz
nō ē eadē rō in illis exemplū i istis hospitalarijs uel
receptoribus hospitaliū qui sunt laici s; dēserūt certum
habitū certe nō video q; hec p̄sō habeat locū in illis
cū nō sit eadē rō cū nō videat ita horroz si ipi iurāt si
aut qñ iurant clerici uel religiosi. Itē clerici etiā religi
osi p̄sumunt sanctiores ⁊ ita nō ē p̄tra eos facillit p̄
sumendū de calūnia. facit. c. in scripturis. xvi. di. ⁊
qd nō. glo. xi. q. ij. absit. sec. videt in alijs ⁊ h qz isti
⁊ si miles non gaudent omni p̄uilegio clericali ut
dixi in. c. ij. de fo. ppe. ⁊ ista p̄sō nō pūdet tantū lo
co administratōis s; psonis p̄pter locū sec. si pūde
ret administratōi qz tūc posset pcedere indistincte p̄
mum dictū ar. opti. ex nō p. fo. an. in. c. ij. de in. inte.
resti. li. vi. ubi pūlegiū cōcessum ecclesijs in petenda
restōe in integz videt etiā cōcessum alijs locis p̄ijs
⁊ qui dicant stricte religiosi vide bo. gl. in de. qz con
tingit de reli. do. et in de. pe. de senten. excom. Ulti
mo quero quis erat iste p̄datus qui habebit dare
hanc licentiā iurandi de quo in si. c. dicit Innocē. qz
non tū ep̄s sed etiā inferior p̄latus poterit licentiā
dare qd placet qz ista lra nō se restringit ad ep̄m ⁊ p
hoc vide quod in simili le. et nō. in. c. p̄latum. de pre
ben. et in. c. cū ex. eo. de dec. li. vi.

Quis p̄latus h; dare
licentiā iurandi

Iteras

de calūnia nō iuraf p̄mo
ponit ius et p̄suetudinē curie. scdo infer. p
cessum cause. ibi vñ. et hodie h. c. corrigif. p. c. i. e. ti.
li. vi. ubi statuit q; etiā in istis causis iuraf
Vñ q; decime sunt qd spūale p̄cor. c. cū olim. de p̄scrip. ⁊. c.
si. de re. p̄mu. ⁊ intellige de ip̄o iure decimandi quod
debet deo et ecclesijs a; i signū v̄lis dñj d; decimā.
sec. si decime deberent alio iure uel agerē de metis

fructibus ⁊ nō de ip̄o iure ad h. c. viā. de loca. et in. c.
ut sup. de re. ec. nō alie. et qd ibi nō ⁊ i. d. c. h. ubi gl.
Vñ q; iuramentū calūnia est introductum ex ri
gore et districtōe legum. Vñ qd imponit hec ver
ba procedas s̄m veritatem ⁊ equitatem excluduntur
scdm do. an. solennitates rigorose iuris positū hoc
mibi non placet indistincte nam licet remittatur iura
mentum calūnie non tū remittit alia solennitas ordi
nis iudicarij qd p; ex eo qz in spūalibus caus tē
pore hūno. c. seruabāt alie solennitates rigorose ut li.
p̄del. ⁊ similes licet hodie in parte sint sublata p de.
dispensatōem. de iudi. et vide quod dixi in. c. dilecti
. s. de iudi. Oppo. ⁊ videtur q; sit iurandum de ca
lūnia indistincte ut. s. c. p̄. ubi dicitur q; i quom
q; causa seu controversa criminali seu civili iurandū
ē de calūnia indistincte. lo. dicit gl. i. q; quedam sunt
causē spūales uel spūalibus annexē ut causa in
rispatronatus ⁊ non debet iurari de calūnia sed de
veritate dicenda ut. s. de elec. dudum. et de iurari.
ex lris. ⁊ in istis habet locum hoc. c. Quedā sunt
causē mere civiles seu criminales uel mixte cum agi
tur de crimine civiliter ⁊ in istis iuratur de calūnia
⁊ habet locum contrarium et de hoc dicit ut plene dicit
. s. c. p̄. Sed contra hoc oppo. quia si iuratur
in criminalibus ⁊ temporalibus civilibus foris cā
iurandum in spūalibus quia ubi maior periculi
vertitur ibi cautius est agendum. xij. di. quidēcamus
magis est ergo timendum de calūnia in spūali
bus cum in eis sit magis periculum ⁊ ideo foris ē
in talibus iuramentum calūnie exigendum. lo. di.
cū gl. honestius et cautius esset iurare ratione p̄mis
sa licet non seruetur p hoc. c. sed dicit q; per hoc nō sol
uitur cōtrarium vnde dicit q; in spūalibus ideo hoc
fuit statutū qz in eis homines p̄sumuntur habere cō
in memoria ⁊ non calūniari vñ sicut magis p̄sumunt
p hominibus spūalibus q; p alijs ut in. c. in nra. de
p̄. ⁊ in. c. doctas. et in. c. nōnulli. ⁊ in. c. qui v̄. p̄.
q. i. ita et in istis spūalibus erat magis p̄sumendum
Im. reddit h alias rōnes nō cōducētes magis in
istis q; i civilib; iō nō curo recitare ⁊ vide glo. in. c. i.
eo. ti. li. vi. s; qz postea reptum fuit hoies etiā in istis
calūniari iō statutū fuit ut etiā in istis iuraret ut i pal.
c. i. s; in eo qd. s. dixi s̄m gl. q; in causis iurisp̄onaf
tanq; annexa spūali nō iuraf nō bñ glo. ⁊ cū sequunt
hosti. h ⁊ gos. s. c. p̄. ⁊ facit. c. qd i dñijs. de cōse.
ec. uel al. Cū. refert alios tenere contrariū ex quo ius
patronatus nō ē mere spūale quia ratio canonis
p̄tradit ideo semp p̄standum est. xxxv. q. v. ad sedē
⁊ facit quod nota. spe. eo. ti. in prin. s. ij. vers. quid d
causis. ⁊ cum hac opi. transeunt hic fo. an. ⁊ do. an.
Ego pro concordia credo distinguendum q; aut agi
tur de odio et procedit hoc vltimum dictum ut ap̄el
latione causē spūalis non veniat cā spūalibus an
nexa quia verba debent proprie sumi. ar. regale odia.

An Ag s' furore ut s' odio

De Annis ad 2. audire +
Causa p[ro]p[ri]etatis d[omi]ni 2. p[ro]p[ri]etatis 17

De iura cal.

de re. iur. li. vi. c. statutum. et qd ibi no. e. li. vi. et
in. l. ij. §. hec aut verba. ff. de neg. ges. et in. c. in nra.
de iur. iur. Et agi d[omi]ni fauore et pcedit prima opi.
et ista gl. ar. q[ui] de annexis idē ē iudiciū ut in. c. q[ui]to.
de iudi. et in. c. translato de p[ro]f. sic in terminis h[uius] .c.
vbi no tractatur de odio credere gl. ista sequēda et idē
qd ista gl. sentit spe. eo. ti. §. i. v. p[ro]f. aut. et no h[uius]c
distinctione q[ui] seruit ad multa alia l[et] interminis h[uius]c
c. no procedat hodie p. d. c. i. eo. ti. li. vi. Sed q[ui]ro
hic distinetur q[ui] agi de rebus spūalib[us] qd si agitur
possessorio de re spūali et sic non queritur de ipso iure
spirituali s[ed] de spoliatione et sic de violentia illata gl.
in h. dicit q[ui] t[em]p[or]e ē iurandū de calūnia. idē dicit i[ur]e
p[ro]p[ri]etatis positus in re spūali all. c. cum dilecti de
dec. et c. lras d[omi]ni resti. spo. Et dicit q[ui] licet quo ad ter
minos h[uius]c .c. de nihilo seruiat nobis hodie ista qd
p. c. i. p[ro]f. tamē iste arti. ē valde vtilis in similib[us] que
stionib[us] nunq[ui]d qd possessoria videlicet iuris spūalis
videatur spūalis vt sic tractet in alijs et iudicet ut
spūalis gl. hic sentit q[ui] no nā in tali vult q[ui] debeat
iurari sed vbi mere agitur de spūali no fm hec tē
pora hoc idē sentit vinc. in. c. h. de iudi. vbi dicit q[ui] d[omi]ni
iure spūali p[ot] agi possessorio corā iudice seculari
sed de mero iure spūali no etiā incidenter Idē sentit
gl. in. c. ai dilecti. de dec. in. v. iuramento. que dicit q[ui]
q[ui] agitur possessorio de re spūali no agitur spūaliter
et no ē tractanda tanq[ui] spūalis idē sentit glo. i. c.
lras de resti. spo. in. v. iuramento que vult q[ui] in excepti
onibus p[ro]p[ri]etatis seu dilatorijs que sunt in cā spi
rituali iuratur de calūnia quasi tūc no agitur de re spi
rituali vt etiā sentit ista gl. hoc etiā sentit Inno. in. c.
ai dilecti p[re]alle. vbi dicit q[ui] no ē cā mere spūalis vbi
agitur possessorio de re spūali et idē archy. i. c. fre
quēs de resti. spo. li. vi. et Jo. an. ibi in. v. ciuilibus fa
ciat qd in sili no. Inno. in. c. ceterū. s. de iudi. et in. c. ex
pre. b. de fo. cope. vult q[ui] qd possessoria sup sendo nō
sapit naturā q[ui]nis feudalis licet circa hoc vacillat.
In p[ro]p[ri]etatis facit qd no. Lau. Jo. de lig. et beltram i
de. d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni. vbi dicit q[ui] si agatur d[omi]ni be
nificio possessorio d[omi]ni tractari cā simpliciter et de pla
no. put tractat cā ai agi p[ro]p[ri]etatis q[ui] cā possessoria
sup beneficio dicit benificialis ut in de. vna de causa
pos. et p[ro]p[ri]etatis. et q[ui] h[uius] actor: aliquantiter iustificare ti
tuli iur[is] no in. d. de. vna et in. c. lras de resti. spo. et q[ui]
cōtinētia cā d[omi]ni no d[omi]ni. l. nullus. L. de iudi. et i. c. i
de cā pos. et p[ro]p[ri]etatis. Rec ob. qd dicit q[ui] nihil cōe h[uius]
possessio ai p[ro]p[ri]etatis et p[ro]p[ri]etatis ai possessione ut. l.
naturaliter. §. nihil cōe. ff. de ac. pos. q[ui] h[uius] v[er] ut snia
lata in vno no p[ro]iudicet i alio s[ed] i multis h[uius] magnaz
cōmunionē ar. bo. in. c. cāz de p[ro]f. vbi p[ro] q[ui] sic lai
cus no p[ot] habere p[ro]p[ri]etatis rā spūalis ita nec pos
sessionē et sic possessio videt cūsdē nature cui ē p[ro]p[ri]e
tas. ad idē facit qd sentit Jo. an. in. d. c. h. de iudi.

vbi dicit q[ui] etiā ibi potuit agi corā iudice seculari quia
agebat ibi de electōe rectoris secularis quasi secus si
agebat de electōe rectoris eccliaistica l[et] ibi ageret pos
sessorio idē in addi. spe. i. ti. de peti. et pos. §. i. v. qd si
ago possessorio dicit q[ui] qd possessoria sup m[er]ito
vel alio spūali no ē spūalis s[ed] quasi spūalis ad idē
iudicant no. p. archy. et Jo. mo. in. c. ai qui. de eo q[ui]
mit. in pos. li. vi. vbi dicit q[ui] sic q[ui] agi de beneficio
optnēdo no h[uius] locū missio in possessionē cā rā seruā
de s[ed] p[ro]cedi d[omi]ni ad vltiora ita et si agi possessorio de
b[en]eficio obtento Idē t[em]p[or]e spe. in. ti. de cōtu. §. sequit. v.
illud et dicit q[ui] demēs ita p[ro]nunciat et oēs doc. con
ueniebāt. l[et] gl. aliter sentiat in. d. c. ai qui. Itē spe. in
ti. de iura calū. §. sequit in p[ro]p[ri]etatis. apte dicit q[ui] in posses
sorio sup re spūali no iuraf de calūnia p. c. p[ro]p[ri]etatis
de resti. li. vi. et sic vult q[ui] debeat tractari vt spūaliter
do. an. hic et in. c. h. de iudi. dicit q[ui] si qd possessoria
beat an[te] cā p[ro]p[ri]etatis ut in m[er]ito et b[en]efici
ali q[ui] illa satis possit dicit spūalis vt in iurib[us] p[re]all.
et facit. c. accedens ut li. no cōte. et sic procedit dictum
archy. in. d. c. cum qui et qd no in de. d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni.
de iudi. vt talis cā tractet simpliciter et de plano tē.
Et no h[uius] hoc dicit qd approbat ibi no. p. doc. q[ui]
s. retuli nā fm ai p[ro]p[ri]etatis debet ad eandē na
turā trahi. ut. L. de iudi. l. nulli sed si qd possessoria
est nuda tunc dato q[ui] no sit mere spūalis attrahit ad
naturā spūalis vt q[ui] annexa ar. eo[rum] que. s. dixi. et fa
cit. c. cāz de p[ro]f. hec vera fm ai p[ro]p[ri]etatis i exobi
tantibus in quib[us] si sit mentio de q[ui]ne sup re spūali
intelligeret de q[ui]ne mere et oino spūali q[ui] qd posses
soria no ē mere spūalis q[ui] ex illa grā no cōfert facit
qd no. i. q. i. in p[ro]p[ri]etatis. summe. Cōtra illud mēbrum
quādo qd possessoria est nuda ut attrahatur ad na
turam spūalis apte facit qd ipemet do. an. tenuit
in. c. cum sit generale. s. de fo. compe. et in. c. tuam. d
or. cogni. vbi dicit q[ui] vbi de re spūali est questio fa
cti tantum et non iuris potest secularis cognoscere ut
si est qd an matrimonium fuit contractum vel an con
tractus fuerit factus de duplo in fraudem non autem
dubitatur an poterit esse matrimonium vel an cōtra
ctus fuerit vsutu. qd tenuit bar. in. l. titia. ff. fo. ma. et
in. l. ij. ff. de in. om. iudi. et in. l. quotiens. L. de iudi.
ergo fortius poterit cognoscere quando qd posses
soria est nuda nec etiā primū mēbrum est indistin
cte verum vnde multuz probabiliter sic distinguo ad
concordiam redeundo ad omnia predicta q[ui] d[omi]ni re spi
rituali potest qd seu causa esse mere spūalis. Itēz
quasi spūalis itē mere tēporalis no habēs aliquales
spūalitate annexā. mere spūalis ē q[ui] disputat p[ro]
p[ro]p[ri]etatis de re spūali et ē qd iuris exēplū an m[er]ito
vel collatio beneficij tenuit vel quis teneat ad deci
mas et silib[us] et de talib[us] secularis nullo mō iromittit se
nec p[ro]p[ri]etatis nec iudicet ut i. c. tuā de or. cogni. et in. c.

In possessio p[ro]p[ri]etatis no
iuraf de calūnia

quora d[omi]ni ad m[er]ito

In questio possessoria
nuda

Mere spūalis

*De p[ro]curatorib[us] p[ro]p[ri]is de p[ro]curatorib[us] p[ro]p[ri]is
clausula in mandatis ad iurand[um] d[omi]ni*

De iura cal.

cas q[ui] e[st] p[ro]t[er] ut in. c. is qui de p[ro]c. li. vi. et co. ti. c. di
lectus in antiquis nec h[ab]et m[an]datu[m] ad iurand[um] de ca
lunia et no[n] admittit[ur] in an. et p[ri]ncipalis. L. co. et s.
c. nisi dominus e[st] longe ab[se]ns ita q[ui] in b[re]ui habe
ri no[n] p[otes]t t[ame]n admittit[ur] p[ro]curator ar. in. l. si long[us]. ff.
de iudi. et in. c. si. de sepul. li. vi. et tenet bar. in. d. l. ij.
licet quida[m] co[n]tra. de quo p[er] gl. doc. in. c. ceter[is]. ff. co.
et ibi dicit. Et h[ab]et sp[eci]ale m[an]datu[m] ad iurand[um] d[omi]ni
calunia ita generaliter sicut solet fieri ut q[ui] postq[ui]d fuit
generaliter co[n]stitutus e[st] adiecta clausula d[omi]no sibi po
testate iurandi de calunia et. et ita tenet Jo. an. in p[ro]v.
all. c. si. co. ti. li. vi. et bar. in. d. l. ij. et no[n] d[omi]n[us] admittit q[ui]
cu[m] fuisset generaliter co[n]stitutus no[n] potuit instrui spe
cialiter in qualibet ca[usa] et p[ro]curator sit deputatus iura
do male in aliqua ca[usa] in aiam d[omi]ni no[n] obligaret d[omi]n[us]
ad p[ro]curat[ur] q[ui] in generali m[an]dato no[n] venit delictu[m]. ut
li. p[ro]curator. ff. de codi. inde. et ar. in. c. i. de iurand[um]. li.
vi. ergo habere m[an]datu[m] sp[eci]aliter ad iurand[um]
de calunia in tali ca[usa] ut satis colligit in. d. c. si. et fac. l.
si quis mihi bona. §. iusta. ff. de acqui. here. tunc eni[m]
admittit ad iurand[um] in aiam d[omi]ni licet olim erat dubi
um ut in. d. c. si. et d[omi]n[us] co[n]cipit verba in p[ro]fona d[omi]ni et for
ma iurandi vide p[er] gl. in p[ro]v. c. tibi d[omi]n[us]. na[m] et ipe p[ro]c
urator d[omi]n[us] etia[m] iurare in aiam suam sine d[omi]ni iuraverit
de per se sine p[ro]curator no[m]i[n]e d[omi]ni q[ui] posset ipe calunia
ri in p[ro]secutione iudicij ut no[n] in. d. l. ij. et p[ro]bat hodie
in. d. c. ij. c. ti. li. vi. facit. c. p[ro]curat[ur] de testi. c. li. et eo ca
su quo p[ro]curator h[ab]et sp[eci]ale m[an]datu[m] ad iurand[um]
mo[n] p[ro]curator no[n] solu[m] p[otes]t admittit[ur] ut dicit ibi Jo. an. q[ui]
iure d[omi]ni videt iurare et quo dat m[an]datu[m] iurandi in
aiam suam. Ex quo etia[m] infert q[ui] d[omi]n[us] tanq[ua]m iustior non
p[otes]t vocari cu[m] ipsemet p[ro] illu[m] loquit[ur] tanq[ua]m p[ro] p[ro]c[ur]a
toris sed in m[an]datione ad p[ro]curatores poterit vocari d[omi]n[us]
si e[st] iustior et sic p[ro]cedat. l. si. de p[ro]c. et q[ui]d no[n]. i. c. i.
de iudi. li. vi. Si vero e[st] p[ro]curator ad negocia de quo
certu[m] e[st] q[ui] p[otes]t agere et defendere sup[er] illis ut in. c. q[ui]
generaliter de p[ro]c. li. vi. putat Jo. an. in. c. si. q[ui] si agit
p[ro] negocio q[ui] ipe gessit admittit ad iurand[um] sine alio
mandato q[ui] ipe e[st] instructus in illa ca[usa] melius q[ui] do
minus maxime si h[ab]et illud generale m[an]datu[m] ad iu
randum de calunia. et p[ro] hoc habes dare m[an]dam istam
multis referari sup[er]fluitatibus et obscuritatib[us]. et q[ui]
de defensore et co[m]m[un]a p[ro]fona et d[omi]n[us] cessionaria et filib[us]
an admittatur ad iurand[um] de calunia vide p[er] doct.
in. d. l. ij. et spe. c. ti. §. nunc dicimus.

Imperatorum

Causa. In causa collegij no[n] singl[is]
de collegio s[ed] iconom[us] ip[s]i iurat de calunia
b. d. vel summa sic. Universitas tenet iurare de calu
nia nisi recuset se p[ro]stituendo iconom[um]. b. d. et p[ri]o nar
rat rep[ro]hibibile factu[m] sedo id p[ro]hibet ibi ad q[ui]d. tertio
p[ro]videt q[ui]d ip[s]ostet[ur] faciend[um] sit. ibi sed ne fratrib[us]. et i

relegit ista littera do. an. q[ui] isti litigabat p[ro] p[ro]curatore
sp[eci]aliter ad cam p[ro]stitutu[m] et du[m] ab eis exigeret iurame
tu[m] calunie ip[s]i dicebat se no[n] artandos ps adversa re
sp[eci]debat eos p[ro]pellendos q[ui] no[n] sufficiebat p[ro]curato
re iurare p[er] q[ui] index p[ro]pellebat eos sub penis iuris ut
iurarent isti co[n]questu sunt pape petedo d[omi]no oportuno re
medio p[ro]videri papa m[an]davit ut in lra. s. ut co[n]stituat
iconom[um] g[ra]t[is] si voluit evitare pena[m] iuris. Et ex hac
positione casus sentit do. an. co[n]tra opi. qua[m] ip[s]emet te
nuit. s. c. i. ut d[omi]n[us] no[n] relucetur a iuramento calum
nie co[n]stituendo p[ro]curatore sp[eci]ale et clarus sentit in q[ui]
dam no[n] obli vbi colligit ex isto tex. q[ui] d[omi]n[us] co[n]pellunt
litigare p[ro] p[ro]curatore p[ro]curatore aut iurare p[er] se vel p[ro]
p[ro]curatore i aiam d[omi]ni. Et vlem administratore con
stituere qui in sola sui aiam iuret et sic fin istu[m] suum in
tellectum nullu[m] erit in hoc privilegio clericor[um] cu[m] et
vniuersitas secularis relucet ab onere iurandi co[n]stitu
endo sibi syndicum generale ut. c. pe. et no[n]. i. l. ij. L.
e. d[omi]n[us]. in. c. p[ro]c[ur]ator. cuius co[n]trariu[m] tenuit in. d. c. i. et id
dicit ibi d[omi]n[us] vbi ad hoc allegauit istu[m] tex. qui optie
p[ro]bat meo opi. posita ibi etia[m] li istu[m] no[n] litigassent p[ro] p[ro]
curatore sp[eci]ale satis eni[m] est papa[m] mandare ut p[ro]stituat
iconom[um] g[ra]t[is] si voluit evitare iuramentu[m] calunie v[el] pe
nas iuris et sic no[n] sufficit co[n]stituere p[ro]curatore sp[eci]ale

¶ 2o p[ri]o q[ui] delictu[m] capitulu[m] et p[re]lati seu eor[um] scia
in obmittendo q[ui] cadit in delictum p[ro]iudicat ecclesie
na[m] istis nolentibus iurare ecclia p[otes]t cam facit. c. cu[m]
olim de consi. et vide bo. glo. in regula delictu[m]. de reg.
iur. li. vi. ¶ 2o scdo q[ui] licite et sufficienter e[st] co[n]stitut[us]
p[ro]curator si e[st] datus ad agend[um] et ad excipiend[um] fru
guil. n. aso. b. na[m] exape ponit p[ro] defendere ut b[er] al no[n]
e[st] idoneus p[ro]curator cu[m] debeat dari ad defendend[um]
et agend[um] ut in. c. co[n]stitutus et. c. accedens de p[ro]c. et l.
sed et hic. §. defendere. ff. co. ti. ¶ 2o ar. p[ro] et contra
q[ui] abbas et monachi p[otes]t p[ro]stituere sine alterius sup[er]io
ris ante iconom[um] seu syndicu[m] generale in eor[um] mona
sterio et hec et alia statim examinauo cu[m] glo. Op.
co[n]tra tex. et videt q[ui] abbas poterat hic p[ro]pelli ad iura
dum vel ali[us] cui cura monasterij e[st] co[m]missa q[ui] isti p[re]
sumunt scire veritate ut. l. municeps. ff. ad muni. hic
dicit tex. tales co[n]stituendos qui veritate sciunt ut. s.
c. p[ro]c[ur]ator. glo. p[ri]ma dat duas sol. ¶ p[ri]ma q[ui] p[ro]curator iu
ra loquuntur in collegijs secularibus Alia sol. est
q[ui] istud est sp[eci]ale privilegium clericorum et iste due
so. in idem incidunt et iure no[n] probant imo p[ro]bat po
tius oppositu[m] ut in. d. l. ij. §. q[ui]d obscurari. L. c. vbi di
citur q[ui] habentes legitimam administratione a iure iu
rat de calunia ut tutores et curatores et filios. et idē di
cit glo. in. d. l. ij. §. hoc all. in glo. in syndico vniuersi
tatis q[ui] tales h[ab]ent legitimam administratione a iure ar.
in. l. i. ff. q[ui]d cuiusq[ue] vni. et idē bar. in. d. §. hoc etiam.
et ad illu[m] tex. videt q[ui] ibi no[n] constat illum habere ma
datu[m] vel forte erat co[n]stitutus ad vna[m] causam qui

*Item q[ui]d iurand[um] p[ro] p[ro]curatore p[ro]p[ri]o p[ro]curatore
iurand[um] p[ro] p[ro]curatore
in aiam d[omi]ni*

*p[ro]curator d[omi]n[us] d[omi]n[us] ad d[omi]n[us]
p[ro]c[ur]ator et p[ro]c[ur]ator*

*Intuitu[m] legitimo[rum] administrato
rum a iure iurand[um] d[omi]n[us] iurand[um]
et p[ro]curator et p[ro]curator*

*In nomine domini Amen. Tutoris Curatoris Facetis Orphanotrophii
et ceteris alijs qui leguntur hinc Administrationis a lege et a iudicio sunt
Iuris D. C. l. iij. p. 1.*

edpatur procuratori speciali ut dixi in. c. precedenti.
Idem voluit Inn. hic dices qd economi syndici acto
res tutores curatores pariter orphanotrophii et oēs
alijs q legitimā hnt administrationē vel a lege vel a iu
diciali aucte iurāt de calūnia alle. l. de in. ca. l. ij. §. i
et ij. l. de bo. ma. l. i. l. de epi. et de. l. orphanatro
phos. et in auct. sed hodie Insi. de cura. §. si. et iō con
clude q syndic⁹ gnālis collegij secularis vel eccliaſti
ci iurat de calūnia i oīam suā sine alio mādato dūmō
habeat notitiā cāe ut. s. c. p. et sic nō ob. cōtrarium
gl. Aut nō cōstituit talē syndicū et si tūc abbas vel re
ctor agit ipe iurabit qz hz legitimā administrationē
ar. in. c. edoceri de rescrip. et qd nō. in. c. h. de testi. li.
vi. et nō glo. i. preall. l. ij. §. hoc etiā. si agit alius tunc
nō oportet q iurent omnes de vniuersitate qz videre
tur qd i possibile sed si vniuersitas ē secularis tunc iu
rāt principaliores p quos vniuersitas gubemat. ut i
l. municeps. all. in. gl. et in. l. ij. §. hoc etiā et ibi glo. et
bar. Et si ē eccliaſtica et tunc aut abbas cōstituit p
curatorē seu syndicū specialē iuret ipe abbas. aut ipe
cū cōuentu. aut alius platus cū capitulo et tunc iura
bunt pncipaliores. ar. in. d. §. hoc etiā. oēs autē d vni
uersitate nō debēt pelli ad iurandū qz tanqz nō be
ne informati possent icurrere p iurū et iō male cōpel
labant hic omnes ad iurandū et ita intelligo hic hanc
mām et vide q dixi. s. c. i. et s. c. p. Quero qz h i
tex. sit mēto d economo qd d economus rīdet gl. in
v. economus ut in ea p. et vide bo. gl. in. c. si qd erga
ij. q. vij. et aduerte qz licet nō sit vis in noīe qn cōsti
tuit ab vniuersitate tū si ē gnālis iurat de calūnia ipe
et nō pstitutes. secus si specialis quia equipat vero
procuratori et dic ut dixi in. c. p. Sed quero qliter
pstituat iste economus rīdet eadē gl. qd aucte epi. l.
de epi. et de. l. oēs. §. nihilomin⁹ et h et si monachi nō
faciāt tūc pstituet epi. Inn. dicit qz h epi. pstitutum
cōfirmat p. §. pall. nō sine epo vel ei⁹ pfirmatōe tenet
ipius cōstō. ff. qd cuiusqz vni. l. i. et s. de syndi. c. vno
hinc dicebat pe. qz licz iure canea ut interueniat au
toritas epi. tū pfluendo h nō hz nec curia seruat q i
inferioribus eccliaſijs sit necessari⁹ pscnsus epi in cō
stitutione syndici. hosti. distinguit inter cās discre
tas et cōes fin nō. in. c. edoceri. de rescrip. Do. an.
distinguit q aut qrit de eccliaſijs cathedralib⁹ et i illis
sue sint bona discreta sue nō exigūt cōsensus epi. qz
h ē maioris pōderis vt nō. in. d. c. edoceri. et in. c. i. de
pca. Aut qrit in cās inferiorz eccliaſiaz collegiataruz
et nō exigūt auctoritas epi et h etiā dicit tenere Jo. de
lig. et sic fm cū gl. h nō dicit vey relata ad tex. In ec
cliaſijs vero vbi nō ē collegiū syndicus vlioz d. z cōstī
tū aucte sue pscnsu epi all. Inn. i. c. requisisti. de te
sta. i. h. vbi dicit q ppter vniōnē q ē inter epi et ecclie
sias sibi subiectas d. z exigūt pscnsus ipsi⁹ i eoz statū
pcuratorib⁹ et alijs arduis factis. x. q. i. regenda de

Quo fit economus et pcurator

*Pcurator collegiatus vbi pcurator
quatuor hz vbi vbi collegiatus
in collegiatus qd pcurator
corpus et i pcurator corpus*

pne. c. cū pfluendinis cū si. f. certe ego nō video rōes
diuersitatis in b inter eccliam collegiatā et non colle
giatā et Inn. i. d. c. requisisti loquit in d. i. i. n. c. et rāo
sua piter vdicat sibi locū i oib⁹ eccliaſijs collegiat⁹ vt nō
collegiat⁹ et fori⁹ i collegiat⁹ vbi tractat d maiori p
iudicio. p h gl. i. c. potuit. de loca. q sentit tantū babe
re ptātem rectorē ecclie nō collegiate qtam hz rector
collegiate cū collegio cū illi cōstituat vni⁹ corpus et
ille solus sit totū corpus. Itē facit iste tex. vbi sit men
tio de episcopo et q regatur auctoritas epi et gl. v.
q. iij. qz episcopi q indistincte dicit q quibus ecclia
pstituat iconomū nihilomin⁹ aucte episcopi. p h. §. et
h all. i. gl. et idē et gl. i. c. si qd erga. ij. q. vij. qre arcū
scripta pfluendine sequor istā gl. distinguendo in q
aut pstituit pcurator seu syndic⁹ ad certā cām et tūc nō
requiritur auctoritas superioris qz ē res modici pūu
dici⁹. Aut pstituitur gnāliter ut sic hēat legitimā ad
ministrationē tot⁹ ecclie et tunc cū sit quali quidā tū
lus in ecclia requiritur auctoritas episcopi. p h. ob.
l. i. ff. qd cuiusqz vni. qz all. Inn. qz loquitur i vniuersi
tate seculari. secus videtur i eccliaſtica cū episcop⁹ sit
sponsus omnium eccliaſiaz et ei⁹ filio et aucte regitur oīs
ecclia. x. q. i. regenda et i. c. si. de suc. ab intē. In
aut i inferiorib⁹ eccliaſijs nō pstituentib⁹ possit sol⁹ epi
scop⁹ pstitue. Cōclude q si iminet dānū eccliaſie qn
pstone ut h et tūc pōt sol⁹ episcop⁹ pstitue et sic pōt in
telligi iste tex. fm vni⁹ intellectu vt. v. statuas stat p
prie et sentit Jo. an. in. gl. si. vt sic adoleſcētū inuito da
tur curator p iudicē ne incurrat dānū. l. qui pe. tuto
l. i. Insi. de cura. ppe si. Itē et episcop⁹ dat ecclie ieo
nomū et defensorē fac. c. cū sim⁹. ix. q. iij. Aut nō
iminet tale pscālū et tūc non puto q de necitate ad h
artetur vt q iudex suppleat fac. c. cū deputati de iud.
et c. vnicū. de sin. et sic intelligatur dicit Inn. hic qz
rit episcopū pstitue iconomū huic monasterio et v
b⁹ spēalis mādati et fac rō quā. s. dixi i adoleſcente q
nō recipit inuitus defensorē nisi ex cā iudicij dāni vt
tandi. sec⁹ ē i episcopo q indistincte tenetur cōstitue
iconomū i eccliaſia sua als archiepiscop⁹ supplet ut i
c. cū sim⁹. s. preal. et h i gl. Et pōt esse diuersitat⁹ rō
qz cū episcop⁹ habeat mltā agere nō psumitur pos
se diligenter attēdere sine iconomo. sile in. c. si. d. offi.
archiepiscopus sec⁹ i inferiorib⁹ q tātis nō occupant
+ Ultimo quero dicitur h q d. z pstitui iconomus ido
ne⁹ i quo debeat cōsistere ista idoneitas gl. vltima re
spondet q debet habere notitiā cāe. Itē debet ē bo
ne fame quia infamis et suspectus non potest esse ieo
nomus. v. q. iij. quia episcopi. ij. q. vij. c. i. licet secū
dum leges aliud videatur. Insi. de excepti. §. si.
Circa hoc sunt multe opi. nam glo. l. di. c. accedens.
dicit q infamis non potest esse procurator episco
pi ut in prealle. ca. quia episcopi. sed monasterij sic
ut in dicto. ca. accedens. glo. in. c. i. ij. q. vij. dicit

Quo fit economus et pcurator

de cōtrauentione vt in. c. clerics de coha. de. r. mu. r. optime facit tex. in. l. ij. de iudi. induite vbi reuoca tur iuramentū qd p̄stabāt mulieres de nō transiēdo ad scōdas nuptias qz sepe illud violabāt r sic de simi libus dicens. Ultio ex glo. q̄ro nūqd saltē ex re scripto possit hoc iuramentū tolli. gl. in. d. l. ij. dicit qz sic dūmō dicat nō ob. tali lege de q̄ dicit ut plene nō. i. d. l. ij. r dicit qz de p̄ncipe nō ē dubitandū qn possit cū sit supra inā positū scdm qz h̄t hoc iuramentū in troducū ut in. c. p̄posuit de cōcess. p̄ben. r. l. p̄nceps ff. de legi. r q̄lis dā derogatoria requirat dicit ut nō. i. c. nō nulli de rescrip. r. i. c. vno d̄ excc. pla. li. vi. i. nō uēla sed inferior a p̄ncipe etiā legatus nō p̄t tollere illa substāntia iudicij de quo vide glo. singularem i c. h. de here. li. vi. Abbas.

Vm causam. Procurator ecclie. r vniuersitatis de ca

lūtia iurare p̄t. b. d. vel sic. p̄curator v̄ sin dōus vniuersitatē eccliaſtice vel secularis de calūnia iurare p̄t. r nō diuidit. ē enī quedā narratio p̄ccūs vsqz ad iuramentū calūnie. Nō p̄rio v̄nā cām faci licitā r honestā v̄tate cū? delegis cām ad se reuocat vt si delegatus nō p̄cedit i cā lz enī sine qualibz causa possit delegis p̄r ad se cām reuocare. ut. l. iudicium soluit. ff. de iudi. r in. c. sup. q̄nū de offi. dele. tñ de honestate nō reuocat sine cā iō papa b̄ cām exprimit

Nō scōd qz citatus etiā p̄ papā ut a? p̄spectū se p̄tā nō tenet p̄sonaliter p̄parere s̄ p̄t. p̄curatorē cō ſtituere. nō enī ex simpli citacione videt̄ papa velle tollere p̄tōn p̄stituendū p̄curatorē sec? si dicit vt p̄ ſonaliter p̄pareat de q̄ dicit̄ ut nō. i. c. i. de iudi. li. vi. r in. c. cā cōt. de sumo. Nō tertio qz ep̄us in cā ecclieſie p̄stituere p̄t. p̄curatorē etiā an lit. cōte. sine d̄ creto alter? superioris. r idē in alio plato scdm̄ Inn. Ex q̄ inferit qz ampliorē p̄tātē hz platus in reb? ecclie sic q̄ tutor vel curator in rebus pupilli vel adulti illi enī nō cōstituūt. p̄curatorē an li. p̄te. ut. l. neqz tutores l. de p̄cu. vide circa b̄ bo. gl. i. c. h. v. q. iij. Nō b̄ ar. p̄ cōi. opi. legistaz r cano. i. l. i. de li. cōt. r. i. c. l. s. eo. ut ad cōtēlationē litis vltra p̄titionē responsi onis requirat quedam interrogatio r respōsto aio cō te. lit. So. b̄ glo. vltima r pe. aliter itelligūt istū tex. de alijs videlicet interrogatib? r gl. pe. apte sentit opi. p̄tā r dicit ut plene dixi in. c. vno de lit. conte.

Ultimo nō iuramentū calūnie ab vtrazqz pte p̄stan dū p? li. p̄te. dicit ut dixi. s. i. c. p̄r. Itē collige hic apte qz iuramentū calūnie nō ē de necessitate p̄standū. an lit. cōte. dicit ut dixi i. c. l. s. e. gl. i. colligit collegiū tam eccliaſtici q̄z secularis posse p̄stituere. p̄curato rē nec ē vsqz i noie nā r canones oēs administratores ḡnālī appellacione. p̄curatores appellāt. i. q. iij. salua tor facit qd nō. in. c. p̄ticio de procu. Inn. hic dicit qz non curat de noie s̄ de mō p̄stituendū. r cōditiōne

instituentis. si enī cōstituūt ab vniuersitate quocunqz noie vocet̄ iudicis est r si nō a vero dñō r cū decre to vocatur actor. dicit tamen nō dignū qz ep̄i r alij p̄ lati r si nō dñi sint de dona. c. ij. recte r p̄prie cōstitu unt p̄cu. r sine decreto superioris qd nō ē i alijs sentie endū. vide de hoc de p̄cu. p̄ticio. Itē fm̄ cum vni uersitas p̄prie loquēdo in re. p̄pria vniuersitatis. p̄cu ratorē p̄stituūt. l. e. l. ij. §. hoc etiā. In reb? aut non suis cōstituūt actorē. ff. qd cuiusqz vniuer. l. itē suffra gū. §. actio. qd nō. r renittit̄ hosti. de p̄cu. c. i. cāis r de sin. c. vno. Ego remitto te ad gl. plenā r nō. i. c. si q̄s erga. ij. q. vij. an aut r qn̄ p̄curator actor v̄ sin dōus r filios administratores iuret de calūnia hic nō p̄sequor qz plene dixi in. c. i. r in. c. in p̄tractandis. r c. se. s. e. Quero an interrogat? vigore iuramēti d calūnia debeat h̄re tps ad dēberandū. glo. arguit p r cōtra r tandē videt̄ cōcludere qz tñ in iuramēto d̄ ve ritate q̄z in sacramento calūnie d̄z habere tēpus ad d̄ liberandū si dicit se dubitare idē videt̄ velle gl. in. l. ij §. qd obseruari. l. e. p. l. si debitor. ff. de p̄cu. he. r. l qui interrogat. ff. de inter. acti. r videt̄ sequi hic Jo. an. qz eque p̄iudicat r̄sio de credulitate sicut de veri tate ut nō. gl. in. c. ex litteris de iureiur. r spe. in. ti. de po. §. vi. v. hoc tamē. r l. y. in. l. ij. p̄all. iō non d̄z ex arrupto m̄dere. alij aliter ut nō. in. d. l. qd obseruare. r spe. in. ti. de iur. calū. ad fi. Sed breuiter cōcor. opi. qz aut querit̄ nūquid debeant dare inducie ad iuran dum de calūnia aut nūquid sunt p̄stande ad r̄ndēdū positionibus seu interrogationib? q̄ postea h̄nt v̄tate iuramenti de calūnia p̄stiti. nā iuramentum de calūnia hz inter cetera illud. c. qd si veritas querit̄ nō d̄z infi ciari. ut nō. in. c. i. s. e. r probat̄ in. c. ceterum s. e. p̄i mo cām cōduco qz ant̄ exigūt iuramentū de calūnia ab eo qui r̄ndit libello r nō debet h̄re inducias ad iu randū de calūnia qz satis potuerit dēberare an cau sa videat̄ sibi iusta qn̄ habuit terminū ad r̄ndendum libello. ar. op. in. c. ij. de dila. vñ nihil noui tūc exigūt nō ergo p̄t̄ pretendere aliquā dubitationē nisi forte aliquid inopinātū r nouū nūc emerisset. vt qz forte p? r̄sionē ad dēberandū repit̄ iustm̄ in archa pa terna qd facit cū dubitare. tūc satis puto iducias dā das. p̄t̄ enī eē qz nō credat neqz discredat s̄ dubitet r cū h̄ tēpio itelligo spe. in. ti. de in. calū. ad fi. vbi dī cit̄ inducias nō dādas. r bar. in. l. iusurandum r ad pecunias. ff. de iureiur. vbi dicit dādas. Aut ē aliū q̄z ille qz respōdit ad libellum utputa. p̄curator qui te net iurare etiā si dñs p se iurauit ut in. c. ij. co. ti. li. vi. vel ē heres qui successit postq̄z defunctus r̄ndit ad li bellū r tunc satis puto inducias dādas ut sic infor met se de qualitate cāe qz potest eē qz nō credat neqz discredat sed titubet aut iuramento iam p̄festo inter rogatur quis virtute illius iuramenti ut respondeat i terrogationibus seu positioni iam facte r tūc assumo

Ex Acto A p̄curatorē

An iudicatus p̄prie iuramēti d calūnia debeat h̄re tps ad dēberandū

De qm̄ r̄p̄dit libello nō d̄z tps inducias ad r̄ndēdū

An a alij quā ep̄i r̄p̄dit ad libellū

In q̄m̄ p̄curator nō curat de noie s̄ de mō p̄stituendū

dicta bar. in l. ij. §. qd observari. L. eo. ti. qd aut iter
rogatio sit defacto proprio & loqin q & d3 dari termi
nus ad deliberandū qz memoria boīs ē labilis .ut. l.
pegre. in pn. ff. de acqui. pos. r. l. hac cōsultissima. §.
bac cum humana. L. qui tel. fa. pos. r. l. ij. L. de ve.
in. au. ibi omnū habere memoriā rē. xp̄ij. di. p̄trea
vbi etiā papā fallit oblitio facit. c. cū illoz de sen. ex.
si ē de facto recenti & proprio tūc siquidē erat negociū
valde implicatū debet dari terminus ad deliberandū
ar. in. l. pe. ff. de cōf. r. l. emptor. §. latus. ff. de pac.
& qd nō. in. c. ab exōmunicato de rē. in. in. pall. c.
cū illoz. si nō erat implicatū nō debet dari terminus
ad deliberandū ut. l. q̄q̄. ff. ad velley. Si vero po
sitio p̄tinet factū alienū & tunc sunt opi. nunqd teneā
tur r̄idre. nā gl. in. d. l. ij. r. in. c. ij. de cōf. li. vi. v̄
de velle q nō teneat r̄idre ar. in. l. marcellus. ff. re.
amo. sed certe ut dicit bar. illa lex loquit̄ in iuramēto
veritatis hic vero loquit̄ de iuramento credulitat̄. et
iō cōcludendū q̄ debeat r̄idre tamē si dubitat debz
habere terminū ad deliberandū & si dubitat pōt di
cere dubito. p hoc vide qd nō. gl. r. in. c. ij. de testi. li.
vi. r. in. de. sepe de v̄. sig. vbi ponunt̄ multa exempla
positionū que cōcernūt factū alienū & faciūt quod nō.
Inn. in. c. duduz. ij. de elec. r. vbi dicit q̄ debet habe
re inducias intellige nisi sit tale factum sup quo fit in
terrogatio vt inducat saltē generaliter in libello con
tentis. nā si potuit deliberare in r̄isione ad libellum
certe nō habebit novas inducias. ar. in. d. c. ij. de di
la. nisi aliquid noui emerit. ut. s. dicit. bonus q̄ in
de hoc arbitrabis an sint dande vel nō q̄ cōsciam suā
informabit ex p̄dictis. r. qd dicit de respōsione ad po
sitiones p iuramētū calūnie. idē dicit in r̄isione q̄ sit p
iuramentū de veritate ad hoc qd le. r. nō. in. c. ij. de
test. li. vi. eque enī ut. s. dicit p̄ndicat iuramentum cre
dulitate si cut de veritate & ad p̄dicta vide qd nōt. in
spe. in. ti. de po. §. vi. v̄. iten nō. r. Jo. an. i. addi. spe.
in. §. vlt. ad si. e. ti. de iura. calū. In aut̄ p̄curator de
beat habere terminū ad respōndendū positionibz dic
ut nō. in. c. dilectus. de procu. vbi generaliter tractat̄
an & q̄ p̄curator debeat h̄re inducias ad cōsultendū
dñm dicit nō. bar. in. l. nō solum. ff. de p̄ca. r. p hoc
habes dare & late hunc articulū declaratum. Et
q̄ro qd de exōcicato p̄curato an deat hoc calūnie iura
mentū prestare glo. ista arguit p r̄tra. r. finaliter cō
cludit q̄ sic qz ex quo d3 & p̄mittit̄ cū respōdere ut i. c.
intelleximus de iudi. r. p̄nis oīa p̄mittunt̄. Idem
sentit̄ hic Jo. an. cū istud iuramētū sit oneris. fac qd
nō. in. c. cū in ecclesijs de ma. r. obe. r. in. c. lras de p̄
sump. r. hoc cōiter tenet qz hoc iuramētū nō respicit̄
p̄modū exōmunicati s̄ potius odiū ne calūnie & ne
veritate inficiat facit qd le. r. nō. in. c. cū iter de exce.
& in. c. i. de pur. ca. r. i. c. ex pte. §. de v̄. sig. cū si. r. per
hanc r̄dem glo. insert̄ hic Jo. an. q̄ pupillus & mior

An p̄curator debeat h̄re qd
ad respōndendū positionibz
ut inducias ad p̄curatōr

An p̄curator debeat h̄re qd
ad respōndendū positionibz
ut inducias ad p̄curatōr

An minor aut pupillus possit iurare in iudicio

in casibus in quibz in iudicio eē possunt p̄stet hoc iuramentum calūnie & remittit ad spe. e. ti. §. restat. v̄. si
cū pupillus r. v̄. f. nūqd minor. r. idē nō in. d. l. ij. L.
e. i. glo. i. v̄. si p̄sone & pone exēplū cū agit de momen
tanea possessione q̄ cū pōt minor agere ut. l. i. L. si p
vin vel alio mō ergo p cōsequēs pōt iurare. ar. in. l. i.
L. si mi. ve. eta. ipe. glo. in. l. p̄nuli. r. r̄ij. q. v. cōcludit
indistincte q̄ pupillus si ē doli capax qz dolose p̄tē
pōt ar. in. c. i. de delict. p̄ce. h̄ sacramentū calūnie p̄e
stabit ar. L. ed. ij. §. i. Itē d̄ veritate dicēda nā i p̄a
p̄ribus sumit̄ m̄itū q̄onīs & sc̄ula p̄cutit̄ ipubes p
veritate eruenda ut in. l. i. §. impubes. ff. ad fill. Con
cludo gl̄ati? p̄ bar. i. d. l. ij. §. qd observari q̄ aut q̄
r̄it nūqd minor vel pupillus debeat iurare de calū
nia an nūqd de veritate dicēda p̄rio cū dicit q̄ tutor
sive curator iurare d3 nō aut̄ pupillus vel adultus ut
i. d. l. ij. Ratio vera ē qz ip̄i administratores possunt
& p̄sumunt melius sc̄ire iusticiā cū q̄ ipe pupill? seu
adultus licet ipe forte m̄di? sc̄iat veritatē facti. nō t̄
p̄t̄ ita b̄n̄ discernere an foueant iusticiā vel ne & bec
r̄ō p̄cludit in p̄re ut ipe iuret in rebus filij in quibus
ipe habet usufructū qz ipe ē legitimus administrator
& nō d3 al. venire ad iudiciū nisi sc̄iat qualitatem & in
iusticiā cū ut in. d. l. ij. nam aduocatus iurat ut. l. rē
nō nouā. L. de iudi. fortius ipe pater qui habet legi
timā administrationē h̄ p̄nto verū nisi in casibz i qua
bus minor hz legitimā personā standi i iudicio & tūc
sicut ipe solus pōt agere ita & iurare vt hic voluit io.
an. r. sequit̄ Do. an. r. Buil. r. gl. in. d. l. ij. r. s. dicit̄ r.
sic p̄cedit gl. in. d. c. p̄nuli. Quo ad sc̄dam de veri
tatis iuramētū cōdunde q̄ quidā sunt quoz bona ad
ministrant qui carēt omni intellectu ut infantes & de
mentes & furiosi & isti indubio nō p̄stant iuramentum
veritatis ar. in. d. c. p̄nuli r. i. l. i. L. de fal. mo. Qui
dam sunt q̄ h̄nt̄ intellectū s̄ in becillē & in istis dicit̄ q̄
dā idē q̄ nō cogunt̄ de veritate dicēda ar. l. ij. ff. de re
sti. r. iij. q. iij. c. i. r. hoc tenet Ja. bu. f. bar. p̄ra p̄du
des q̄ si pupillus sc̄it veritatē & ē doli capax pōt sibi
deseri iuramētū veritatis ar. eoz q̄ nō. L. y. in. auē. sa
cramenta pubez. L. si aduer. ven. Itē ipubes potest
exariari ut testis nō ad plenā p̄bationē s̄ ad iudiciū
ut in. l. i. §. ipubes. ff. ad fill. ergo cū aliqd dicit̄ cū
cū aucte tutoris eius defect? suplet ut. l. claz. L. de
an. p̄f. r. sic bar. cōcor. cū gl. in. d. c. p̄nuli. Quidā
sunt qui h̄nt̄ intellectū nō ita in becillē s̄ magis plenū
& isti iurāt de veritate ut sunt adulti etiā nō. gl. i. d. l. ij.
In aut̄ tutor vel curator d3 auctoritatē suā interponē
q̄ mior m̄d3 de veritate tex. i. d. l. claz. v̄ q̄ sic s̄ dicit̄
lati? fm bar. i. d. l. ij. §. qd observari q̄ dupl̄ i b̄ ver
sat̄ ac? p̄m? ut p̄gnoscat an mior deat̄ interrogari vel
nō & ista exaiatio deat̄ fieri cū tutore vel curatore & cū
eius aucte ut i. d. l. claz & ar. d. §. qd observari. ipe

Unde si iuramentum iuratur

Fragment of text from the adjacent page on the right.

*De iudiciis fandi an h. g. q. m. an
per d. p. h. a. m. d. necessitate +*

eni scit iusticia et veritate facti. an obeat cadere i sciaz
minoris vel no istud d q sit interrogatio qda e actus
midentis et iste e duplex. aut querit vtz tutor auctori-
zet vt mdeat et dicendum q deat auctorizari ut in. d. l.
claz. aut pfitendo sic mdeat vel negando et dicendum q
no q istud no cadit i psciam sua nec de facto et pscia
sua qrit i minoris ar. i. d. l. videam. ff. de i. l. i. in. et in
l. marcellus. ff. re. amo. et p h expedita ista gl. cum
ma sua. Quero de qbus interrogacionib? loqit tex.
hic i si. gl. vult qua nuc expedita dicit q qda interro-
gaciones fiende sunt an li. pte. q no debet obmitti et
ponit. x. sc. xi. ex. p. l. et finaliter pcludit dādo regulā
gualē q an li. pte. et p vbiū qz eqtas mouerit iudicē
interrogare pōt pte. ff. de inter. ac. l. vbiū qz et. xxx. q
p. iudicantē. dicit tñ q ps ad interrogatōz aduersarij
no tenet mdeare tñ si mderit tñ mīo sic. ff. e. l. si finia. f.
de do. et pta. put et certū dō mdeare ut. l. d. eta. §. nihil
ff. de inter. ac. hanc materiā interrogacionū h do. an.
fatis dūfule tractat quā no curō ita plixē inserere qz
no multū facit ad ppositū tē. et q. spe. eā psequit in
ti. de inter. ac. §. i. et. ij. vbi videas etiā practica et p le
gistas in. l. i. ff. e. l. qz in hac ppolatione alibi no tra-
ctat ne ignorat termini p simplices cano. et ut decla-
ret gl. ista q in multis egēt reformatiōe aliq. ad luc-
dandā mām subiciā et pzo scias q nos habem? hūc
ti. de inter. ac. ff. itē ti. de cōf. q aut ē dña inter ista
dic q ti. de inter. ac. et sic ista mā interrogacionū pro-
prie pccmit ea qūendū ad lītis pparacionē et ordina-
cionē et hūc ne actor incadat in aliqō dānū et iudiciū
sit frustratōz qd possit ptingere eis obmissis acto-
re plus potere vel agere ptra no possidentē id vtile est
ut interrogat re? an possideat et an sit heres et p qua
pter et sic de similibus vt in glo. et vtile ē vt hāt an li.
pte. rōne pdicta et ut sciat qualiter debeat ordinari in
diciū si tñ obmittant i pntat ipi actori ar. in. c. ex aia-
ta de iudi. et sic intellige istā gl. i eo qd dicit q no dō
obmitti an li. pte. ē enī pscitū ut fiant no aut iponit ne
cessitas. ut i. l. qui petitorio. ff. de rei ven. quimo plus
dicit ibi gl. no. et sequit bar. in. d. l. i. q si p obliuionē
obmittant iste interrogaciones an li. pte. pnt fieri po-
stea qd no. nā equitas suadet ut admittant ne inanit
ptes pcedendo ad vteriora grauent laborib? et expē-
lis et sic hz locū. l. vbiū qz et. c. iudicantē. titulus vero
de pscis ppcie pccmit ea que tendūt ad decisionem
negocij ut. f. de psc. p totū. Sed dices q ē dña iter
hec interrogatoria et illa q hūt p iuramentū de calū-
nia vel de veritate de quib? i. c. i. et. ij. de psc. li. vi. et i
de sepe. de v. sig. et i. l. ij. de in. ca. so. in istis inter-
rogatiōis q hūt ad pparacionē et ordinationē lītis no
ponit aliqd assertiue seu positue simpliciter enī ps i
terrogat volendo informari ab aduersario non tñ p b
faret ea que ponit interrogacione p in positionib? que
hūt sub iuramēto calūnie vel veritatis ponēs fatetur

ibidē cōtenta etiā sub iuramēto et ps alia pōt se fun-
dare sup illis ut no. in. c. i. et. ij. de psc. li. vi. et in. c. ij.
sentū de testi. eo. li. respectu vero midentis non ē aliq
dña qz ipse tenet mdeare ad quālibet de credulitate et
no de veritate nisi fuisset iuramentū de veritate ut i. c.
i. et. ij. pall. p. q tñ d credulitate tenet mdeare ad ista
interrogatoria de qbus habet in gl. qz tenet mdeare d
etate d qua no pōt hēre nisi credulitatez et hec sunt de
mente bar. et alioz in. d. l. i. et do. de ro. dec. xxx. als
xxxij. hoc etiā voluit bu. sup rubrica de inter. act. in
eo q dicit midentē ad hec interrogatoria debere iura-
re spcialiter de calūnia ar. in. l. thed. an. ff. ad exhibi-
facit qd dixi in. c. i. s. eo. ti. et hoc videt verius qz dī-
ctū gos. q sentit q ad hec interrogatoria mdeat sine iu-
ramento et dicitū bu. sequit hic do. an. q mihi placet
p ea que dixi in. c. i. s. etiā super omni emergenti an
lit. cōte. pōt exigi speciale iuramentū calūnie cum ad
huc no sit pscitū generale iuramentū cōcernēs totā
cām nec cogit ps illud generale pscitū cū adhuc non
sit lis cōte. scias dicitū generale esset pscitū qz tunc nō
esset de nouo aliud pscitū cū illud cōcernat totam
cām ut dixi in. d. c. i. iuramentum tamē malicie possz
exigi vbiū qz visus fuerit iudici ut i. c. ij. et. li. vi. et p
hoc remanet declaratum prin. huius glo. Secūdo
dicit glo. ista q si quis interrogatus an possideat ne-
gat cū in veritate possideat si actor probauerit ipsum
possidere res ē auferenda illi et danda actori ut. l. pe.
ff. de rei ven. Aduerte tu canonista ne decipiaris no
enim intelligas q proprietās ipius rei detur actori.
sed tñ in eo transpōssio et reus efficiat petitor. vñ
no audiat amplius nisi sup proprietate ut le. et no. i. d.
l. pe. p hoc autē de triē. et se. §. illud et in an. itē posses-
sor. l. qui po. in pig. ba. Itē ad hoc ut trāfferat pos-
sessio in actorē requirunt multa ut no. i. d. l. i. et q cō-
nincat re? de mediatio. no enim sufficit q possideat si
ignorabat se possidere puta acquisuerat possessionē
p seruū vel filiū in penā enī mendaciū sit illa transla-
tio q cessat cessante mediatio Itē requirit q actor pro-
bauerit reū possidere et sic q assumpserit in se onus p
bandi secus si anqz pbauerit pscit reū possidere ar. in
l. cum qui. ff. de iur. iur. fact qd no. in. l. in criminali
l. de in. om. iud. et i. c. cū sup de offi. dele. Itē requi-
rit q agat petitorio et sic circa rem petita fuit pmissus
delictū secus si agebat psonali actōe qz tunc aliter p-
cedit ut no. in. d. l. i. Nunquid autē debet reus admit-
ti volēs incōtinenti probare rem esse suā ad effectum
impediendi translationem possessionis sicut seruatur
in alijs possessorijs adipiscēde in. l. iij. §. ibidē. ff. ad
exhib. et no in. d. c. l. et. c. litteras de resti. spo. cōmuni
in. d. l. q non qz hoc in penam mendaciū et sic no pu-
nietur mendacium quod etiā tenet glo. in an. pre-
all. item possessor. adde hic quod dixi in. c. qm. §. q
si super. ut lite non conte. Tertio dicit hec glo. qz

Senso Senoz & Rom

*In quibus interrogatus an possi-
deat negat in re veritate
possideat si actor probauerit
ipsum possidere res est illi
auferenda et danda
actori de quo No. ij*

*Itē requirit qz possessor
sufficiens in actori*

ps non tenet r[es]pondere ad interrogat[io]nem aduersarij die q[ui] bodie iste interrogat[io]nes s[un]t t[ame]n officio iudicis. sed olim iure act[us] ut in l. i. q[ui] ibi n[on] ff. de inf. act. s[ed] ps d[icit] implorare iudicis officiu[m] vt faciat aduersarij r[es]pondere et sentit b[ea]t[us] Jo. an. q[ui] debet fieri iste interrogatio nes p[ro] oblato libello refert alios ten[er]e p[ro]trahi et remittit ad spe. de iter. ac. s[ed] i. v. ff. n[on] q[ui]d prius. ubi spe. d[icit] g[ra]t[us] p[ri]m[us] s[ed] ibi Jo. an. p[ro]cordando dicit ut p[ri]mo portigat libellus iudicij et post portat[io]nem iudicij factam fiat interrogatio p[ro] exaiata pet[it]io[n]e p[ro] iudicij an op[er] sit interrogat[io]ne nisi forte alit[er] nesciat formare libellum vel act[io]nem elig[er]e nisi p[ro] certifice p[ro] r[ati]one rei. Bar. in. d. l. i. t[er]t[io] q[ui] etia[m] an portat[io]nem libelli possit fieri. et practica e[st] ut actor dicat vellem tal[em] puenire super tali hereditate. v[er]o imploro officiu[m] vestru[m] ut interroget[is] cu[m] an possideat et ex qua p[ar]te et similib[us]. et hec practica v[er]o de tutior et melior ne grauel actor immutando libellum et circuit[us] sunt vitandi i de. auditor. de referi. et t[er]t[io] b[ea]t[us] do. an. L[et] d[icit] ergo q[ui] p[ot]t interrogat[io] ad p[re]parat[i]o[n]e iudicij fieri an om[n]e portat[io]nem libelli et sic instruat sup[er] modo p[re]ced[en]ti libellu[m] vt in l. qui pet[it]io[n]e ff. de ra. ven. i[n]tra gl. i. v. v[er]o. et iudex p[ot]t d[icit] d[icit] ne q[ui]d inaniter et frustratorie agat vt in. c. cum. de iudi. et p[ot]t etia[m] fieri post anteq[ua]m r[es]pondeat et t[ame]n fm r[ati]one p[ot]t libellu[m] corrigere si opus est correctio[n]e. p[ot]t etia[m] fieri p[ro] lit. p[re]st. si p[ro] obliuio[n]e prius fuit obmissa ut. s. dixi. et p[ro] b[ea]t[us] est iste tex. qui in suo ordine inuit q[ui] prius fuit facta r[ati]o ad libellu[m] et postea facte fueru[n]t interrogat[i]o[n]es et r[ati]o[n]es. na[m] m[er]it[us] e[st] n[un]c admittere q[ui] p[re]cedere ad v[er]tiora inaniter forte et frustratorie si recte n[on] e[st] act[us] p[ro]liu[m] t[ame]n e[st] q[ui] ante fiat ut p[ro] p[re]dictis sed ille interrogat[i]o[n]es q[ui] h[ab]et p[ro] modu[m] positio[n]u[m] p[re]c[er]n[en]tes decisio[n]em negotij possunt fieri post lit. p[re]st. usq[ue] ad p[ro]clusio[n]em in ca[m] cum cu[m] fiant ut ps releuet a sup[er]stis p[ro]bat[i]o[n]ib[us] et sic succedit in locu[m] p[ro]bat[i]o[n]u[m] ut n[on]. in. c. i. et ij. de p[ro]f. li. vi. debet fieri i[n] illud tempus q[ui] d[icit] d[icit] fieri p[ro]bat[i]o. na[m] et post p[ro]clusio[n]e non d[icit] admitti aliq[ui]d nec in facto nec in iure ut n[on]. in. c. cu[m] dilectus. de si. i. l[et]ra. et in. c. pastoralis. de ca[m] p[ro]f. et p[ro]p[ri]a. et iste etia[m] interrogat[i]o[n]es admittunt ex officio iudicis et ex quadam equitate et potius introduce fueru[n]t ex quadam p[ro]ductiue q[ui] ex iure scripto ut tex. innat in de. sepe. de v. sig. et n[on]. in. l. ij. de in. calu. v[er]o iudex recipit positio[n]es et ca[m] cellat sup[er]stas et imp[er]tinentes et postea sup[er] alijs facit iurare p[ar]tes ut in. c. ij. de testi. li. vi. et in pal. c. i. et ij. vide t[ame]n q[ui]d n[on]. in. d. c. i. de p[ro]f. li. vi. in gl. i. post p[ri]m[us]. que dicit q[ui] modus positio[n]is habuit ortum nedum ex longa obseruantia sed etiam ex l. anti qua. ff. de lega. iij. l. offili. v[er]o ex diuersis. Et vide bo. tex. in pal. c. i. de p[ro]f. li. vi. et intellige q[ui] fiat vsq[ue] ad p[ro]clusio[n]e nisi obstat publicat[i]o attestat[i]o[n]u[m] vel renun ciatio facta in ca[m] v[er]o limita fm n[on]. in. c. fraternita tis. de testi. p[ot]t etia[m] fieri an lit. p[re]st. q[ui] v[er]o p[ot]t sic

principia iudicij

Omnia p[ro] p[ro]p[ri]etate ad p[ro]p[ri]etatem iudicij et p[ro]p[ri]etatem iudicij

ps non tenet r[es]pondere ad interrogat[io]nem aduersarij die q[ui] bodie iste interrogat[io]nes s[un]t t[ame]n officio iudicis. sed olim iure act[us] ut in l. i. q[ui] ibi n[on] ff. de inf. act. s[ed] ps d[icit] implorare iudicis officiu[m] vt faciat aduersarij r[es]pondere et sentit b[ea]t[us] Jo. an. q[ui] debet fieri iste interrogatio nes p[ro] oblato libello refert alios ten[er]e p[ro]trahi et remittit ad spe. de iter. ac. s[ed] i. v. ff. n[on] q[ui]d prius. ubi spe. d[icit] g[ra]t[us] p[ri]m[us] s[ed] ibi Jo. an. p[ro]cordando dicit ut p[ri]mo portigat libellus iudicij et post portat[io]nem iudicij factam fiat interrogatio p[ro] exaiata pet[it]io[n]e p[ro] iudicij an op[er] sit interrogat[io]ne nisi forte alit[er] nesciat formare libellum vel act[io]nem elig[er]e nisi p[ro] certifice p[ro] r[ati]one rei. Bar. in. d. l. i. t[er]t[io] q[ui] etia[m] an portat[io]nem libelli possit fieri. et practica e[st] ut actor dicat vellem tal[em] puenire super tali hereditate. v[er]o imploro officiu[m] vestru[m] ut interroget[is] cu[m] an possideat et ex qua p[ar]te et similib[us]. et hec practica v[er]o de tutior et melior ne grauel actor immutando libellum et circuit[us] sunt vitandi i de. auditor. de referi. et t[er]t[io] b[ea]t[us] do. an. L[et] d[icit] ergo q[ui] p[ot]t interrogat[io] ad p[re]parat[i]o[n]e iudicij fieri an om[n]e portat[io]nem libelli et sic instruat sup[er] modo p[re]ced[en]ti libellu[m] vt in l. qui pet[it]io[n]e ff. de ra. ven. i[n]tra gl. i. v. v[er]o. et iudex p[ot]t d[icit] d[icit] ne q[ui]d inaniter et frustratorie agat vt in. c. cum. de iudi. et p[ot]t etia[m] fieri post anteq[ua]m r[es]pondeat et t[ame]n fm r[ati]one p[ot]t libellu[m] corrigere si opus est correctio[n]e. p[ot]t etia[m] fieri p[ro] lit. p[re]st. si p[ro] obliuio[n]e prius fuit obmissa ut. s. dixi. et p[ro] b[ea]t[us] est iste tex. qui in suo ordine inuit q[ui] prius fuit facta r[ati]o ad libellu[m] et postea facte fueru[n]t interrogat[i]o[n]es et r[ati]o[n]es. na[m] m[er]it[us] e[st] n[un]c admittere q[ui] p[re]cedere ad v[er]tiora inaniter forte et frustratorie si recte n[on] e[st] act[us] p[ro]liu[m] t[ame]n e[st] q[ui] ante fiat ut p[ro] p[re]dictis sed ille interrogat[i]o[n]es q[ui] h[ab]et p[ro] modu[m] positio[n]u[m] p[re]c[er]n[en]tes decisio[n]em negotij possunt fieri post lit. p[re]st. usq[ue] ad p[ro]clusio[n]em in ca[m] cum cu[m] fiant ut ps releuet a sup[er]stis p[ro]bat[i]o[n]ib[us] et sic succedit in locu[m] p[ro]bat[i]o[n]u[m] ut n[on]. in. c. i. et ij. de p[ro]f. li. vi. debet fieri i[n] illud tempus q[ui] d[icit] d[icit] fieri p[ro]bat[i]o. na[m] et post p[ro]clusio[n]e non d[icit] admitti aliq[ui]d nec in facto nec in iure ut n[on]. in. c. cu[m] dilectus. de si. i. l[et]ra. et in. c. pastoralis. de ca[m] p[ro]f. et p[ro]p[ri]a. et iste etia[m] interrogat[i]o[n]es admittunt ex officio iudicis et ex quadam equitate et potius introduce fueru[n]t ex quadam p[ro]ductiue q[ui] ex iure scripto ut tex. innat in de. sepe. de v. sig. et n[on]. in. l. ij. de in. calu. v[er]o iudex recipit positio[n]es et ca[m] cellat sup[er]stas et imp[er]tinentes et postea sup[er] alijs facit iurare p[ar]tes ut in. c. ij. de testi. li. vi. et in pal. c. i. et ij. vide t[ame]n q[ui]d n[on]. in. d. c. i. de p[ro]f. li. vi. in gl. i. post p[ri]m[us]. que dicit q[ui] modus positio[n]is habuit ortum nedum ex longa obseruantia sed etiam ex l. anti qua. ff. de lega. iij. l. offili. v[er]o ex diuersis. Et vide bo. tex. in pal. c. i. de p[ro]f. li. vi. et intellige q[ui] fiat vsq[ue] ad p[ro]clusio[n]e nisi obstat publicat[i]o attestat[i]o[n]u[m] vel renun ciatio facta in ca[m] v[er]o limita fm n[on]. in. c. fraternita tis. de testi. p[ot]t etia[m] fieri an lit. p[re]st. q[ui] v[er]o p[ot]t sic

ri p[ro]bat[i]o p[ot]t fieri positio[n]e q[ui] venit ad releuat[i]o[n]em p[ro]bat[i]o[n]is quicq[ui]d cu[m] est probabile est ponibile ut n[on]. in c. i. de p[ro]f. li. vi. in glo. mag. ubi scire debes q[ui] positio[n]es et Quarto dicit gl. q[ui] licet ps non tenet r[es]pondere ad interrogat[i]o[n]em p[ro]tis t[ame]n si m[er]it[us] v[er]o m[er]ito et sibi p[ro]dicat q[ui] d[icit] n[on]. do. de ro. in pal. deci. xxx. al. xxxij. ubi plus dicit q[ui] etia[m] si interrogat[io] co[n]c[er]n[en]s decisio[n]e negotij n[on] fiat p[ro] modu[m] positio[n]is sed simpli cis interrogat[i]o[n]is lz ps n[on] tenetur r[es]pondere t[ame]n si re spondeat p[ro]dicat sibi. allegat istaz glo. et n[on]. bene b[ea]t[us] dicit do. de ro. qui dicit q[ui] interrogat[i]o[n]es n[on] concer n[en]tes p[re]parat[i]o[n]em iudicij sed decisio[n]e negotij p[ro]p[ri]a palis debet fieri p[ro] modu[m] positio[n]is ut sic pon[en]s p[ro]p[ri]a tur q[ui] d[icit] ponit ut in iudicij s[er]uet equalitas alias n[on] tenet aduersarij r[es]pondere et si r[es]pondet sibi imp[er]tet. Ultimo dicit hec gl. q[ui] r[es]p[on]d[er]e d[icit] certum re spondere et sic dare ut. l. de etate. s[ed] nihil. ff. de inter. ac. ubi paria sunt negare et tacere v[er]o obfuscare et obf[er]re r[es]p[on]d[er]e et dicit hic Jo. an. q[ui] fiat interpretatio co[n]u[er]s[us] istu[m] obf[er]re r[es]p[on]d[er]e et b[ea]t[us] satis inuit tex. in d[icit]o s[ed] nihil. et facit. c. cu[m] dilecti. et q[ui] ibi n[on]. de accusa. Et ista inducunt ad questio[n]e n[on]. et quotidianam an no lens r[es]p[on]d[er]e positio[n]i habeat p[ro] co[n]f[er]so glo. in. c. si. de p[ro]f. li. vi. dicit q[ui] n[on] p[ot]t istu[m] tex. nisi sit interro gatus et p[ro] iudicem iussus ut r[es]p[on]d[er]e v[er]o n[on] sufficit citatio seu missus nunci[us]. Du. in pal. l. i. de inter. act. et in. l. ij. s[ed] quod obseruari tenet id[em] nisi t[ra]smittitur positio[n]es vel id sup[er] quo interrogat[is] alias cu[m] esset igno rans n[on] possit haberi p[ro] r[es]p[on]d[er]e q[ui] nec ibi cade ret vera p[ro]f[er]sio. ff. de in. om. in. l. si p[ro] error. et de b[ea]t[us] cu[m] in. l. de etate. s[ed] qui tacuit. de iter. ac. spe. in. ti. de p[ro]f. s[ed] nono. v[er]o v[er]u[m] p[ro]p[ri]a. dicit q[ui] si fuit citat[us] p[ro] nu[m]cu[m] vt veniat ad r[es]p[on]d[er]e cu[m] co[m]inat[i]o[n]e q[ui] si n[on] venerit habeat p[ro] r[es]p[on]d[er]e et co[n]sente[n]te et si non ve nerit n[on] d[icit] se n[on] velle r[es]p[on]d[er]e vel p[ro]p[ri]a q[ui] p[ro] terit pronu[n]ciari p[ro] iudicem eum haberi p[ro] p[ro]f[er]so do. an. dicit p[ro]iugendo dicta bu. et spe. ut iussus iudicis in p[ro]ntem faciat illu[m] haberi p[ro] co[n]f[er]so. It[em] si fiat in ab s[er]te si sibi fuit inu[n]ctum vt r[es]p[on]d[er]e vel vt veniat ad r[es]p[on]d[er]e cu[m] p[ro]minat[i]o[n]e q[ui] si n[on] veniat habeat p[ro] p[ro]f[er]so Et ex b[ea]t[us] sentit do. an. q[ui] q[ui]d libet ip[s]o[rum] d[icit]o[n]u[m] habeat locu[m] de p[ro] se vt sufficit q[ui] absentis missis positio[n]ib[us] in iugat ut r[es]p[on]d[er]e ut ut p[re]cipiat ut veniat ad r[es]p[on]d[er]e cu[m] p[ro]minat[i]o[n]e an dicta et alit[er] n[on] r[es]p[on]d[er]e ad. c. ij. pal. f[er]o regio bar. i bac. q[ui] sic dixisse. c. ti. l. ij. s[ed] q[ui] actor. q[ui] de b[ea]t[us] fuit magna p[ro]t[er]io olim ut ibi n[on]. p[ro] Ly. et glo. f[er]o bodie de b[ea]t[us] facta e[st] decretal[is] in pal. c. ij. q[ui] dicit q[ui] duo vel tria sunt necessaria vt q[ui] p[ro]f[er]so habeat. p[ri]mo q[ui] possit p[ro]p[ri]a. et forte b[ea]t[us] dicit q[ui] ibi tex. facit m[er]it[us] de iuramen to calu[n]ie q[ui]d solet p[ro]f[er]ari p[ro] lit. p[re]st. ut n[on]. i gl. sedo q[ui] sit iussus a iudice et sic q[ui] fiat in p[re]sentem. tertio q[ui] absq[ue] rationabili causa recuset. tunc enim co[n]curre[n]tibus istis d[icit] haberi p[ro] co[n]f[er]so et sic per ista ap[er]te sentit

Sanctus iudicij et p[ro]p[ri]etatem iudicij

An iudicis habeat p[ro]fessionem +
Sola membra iudicis ut ex parte h[ab]eat p[ro]fessionem
Vt ut membra ut ex parte h[ab]eat p[ro]fessionem
p[ro]p[ri]o iudicis

De iura ca.

Bar. q. de h[ab]e sit casus rotundus in. d. c. ij. q. d. g.
dicenda certe q[ui]s fecit sum illa p[ro]fessionem et iduceb[er]e. c.
si q[ui]s suadente. xvij. q. iij. iuncto. c. mulieres. de sen.
ex. vbi pbatur etiā q[ui] ad penā iurēdā is fac[er]e seu facē
videtur cu[m] noie sit. fortius g[er] in isto casu iudex d[icit] v[er]o
de p[ro]p[ri]o et interrogare si a[li]o noie n[on] p[ro]p[ri]o p[re]cipit seu i
terrogat et faciūt nō p[ro] bar. in. l. bec v[er]ba. ff. d. adal. z
l. l. aut q[ui] aliter. ff. q[ui] vi aut d[icit] i[st]a. q. l. In mādās ha
beatur p[ro] facere. h[ic] n[on] diligitur h[ic] m[od]o p[ro]siderata se
quor opt. gl. n[on] ut. d. c. ij. ut nō sufficiat iussus n[on] c[on]t[ra]
q[ui]terat[us] fiat. p[ro] moueo[rum] q[ui] cu[m] ille tex. sit odiosus
d[icit] r[ati]o[n]i et in p[ro]p[ri]o terminis intelligi ut in. c. sta
tutu[m] de dec. li. vi. z. l. si vero. s. de viro. ff. so. ma. z in
regula odia de re. iur. li. vi. cum g[er] ille tex. requirit ista
duo p[ro]p[ri]o ut sit interrogat[us] z iussus p[ro] iudice g[er] non
sufficiat iussus n[on] c[on]t[ra]. Et rō d[icit] d[icit] p[ro]t[er] e[st] q[ui] m[od]o
peccat z cōt[ra] d[icit] nō vult m[od]o vel venire ad iussus
n[on] c[on]t[ra] q[ui] p[ro]p[ri]o r[ati]o[n]i r[ati]o[n]e ad iussus iudicis
c[on]t[ra] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o enī afficit citatio z amonitio iudicis i
p[ro]p[ri]o q[ui] n[on] c[on]t[ra] in ab[er]t[us] ut pbatur ex nō. i. l. ij. l. q[ui]
q[ui]o z q[ui] in. z in. c. p[ro]fessio. de offi. dele. nā sola moni
tio iudicis h[ic] v[er]o p[ro]p[ri]o nō sic monitio z citatio
n[on] c[on]t[ra]. l. z fiat de p[ro]p[ri]o iudicis. idē tenet bar. i. l. l. seu
ij. l. q[ui]o z q[ui] in. p[ro] rōm p[ro]fessio. ad idē tex. cu[m] gl. nō. i.
c. venerabilib[us]. s. loc. de sen. ex. li. vi. si m[od]o peccat g[er]
nō ita grauit[er] puniend[us]. p[ro]p[ri]o. q. i. nō afferant[ur] z i. c.
q[ui]s de bis q[ui] h[ab]e. a. ma. par. ca. z i. c. i. de delict. p[ro]fessio. z
in. l. respiciendū z in. l. aut facta. ff. de pe. p[ro]fessio. Interro
gatio nō d[icit] fieri ex iudicis h[ic] in iure apud ip[s]um iudicē
ut in. l. l. z ibi glo. ff. de inter. act. z in. l. voluit. ff. eo.
ti. v[er]o nō video q[ui] possit saluari d[icit] do. an. vt sufficiat
at interrogatio ex iudicis p[ro]fessionib[us] missio. Idem
etiā videtur velle tex. in. l. de etate. s. qui tacuit. e. ti.
ibi apud p[ro]p[ri]o interrogat[us] z p[ro] illū tex. z alia iura
s. all. dico q[ui] etiā in istis interrogatiōib[us] q[ui] h[ab]e ad p[ro]
paratiōe iudicis z interrogatiue nō d[icit] h[ic] p[ro]fessio
nolens m[od]o nisi fiat interrogatio p[ro] ip[s]um iudicē in iu
dicio z absq[ue] rōnabili cā recuset respondere si aut est
absq[ue] z citatus nō vult p[ro]p[ri]o ad m[od]o d[icit] cōtra
cū t[er]m[us] p[ro]p[ri]o p[ro]cedi ar. i. c. tue. ut li. non cōte.
dicit[ur] t[er]m[us] bar. in quātū requirit t[er]m[us] ut fiat p[ro]fessiones
p[ro] l. cōte. nō puto v[er]o nā h[ic] nō ē de substantia h[ic] tex. fa
cit ibi m[od]o de iuramēto calūnie q[ui] solēt fieri p[ro]
fessiones p[ro] tale iuramēto z h[ic] sentit ibi glo. i. v. p[ro] iu
ramēto remittēdo se ad gl. c. i. eo. ti. vbi dicit q[ui] positi
ones p[ro] fieri etiā an li. p[ro]te. p[ro]ta sup[er] exceptōib[us] d[icit] a
t[er]m[us] nā ex hoc dicto bar. sequeretur q[ui] dispō illius
c. ij. ut h[ab]eatur p[ro]fessio nō h[ab]et locū i positionib[us] q[ui] fi
cit an li. p[ro]te. q[ui] nō ē dicendū cū eadē sit rō v[er]o q[ui] ca
su ad rōm quā. s. faciebā de. c. si q[ui] suadente. iuncto
c. mulieres de sen. ex. m[od]o q[ui] p[ro]cedit in eo qui man
dat delictū fieri qui peccat t[er]m[us] sic z ille q[ui] facit uno et
pl[ur]i t[er]m[us] autē p[ro]fessio ut in. c. q. peccatib[us]. xi. q. iij. et

nō. in. c. i. de offi. dele. i. gl. iō puniuntur sicut facies sed
recusans m[od]o vel venire ad iussus n[on] c[on]t[ra] nō ita cō
t[ra]nt sic z ille qui ē in iudicis p[ro]fessio. g[er] m[od]o puniend[us]
ut nō. gl. i. c. cū quidā de iureiur. z. xl. di. bō p[ro]fessio
p[ro]fessio q[ui] ē in iudicio i p[ro]fessio iudicis fingitur ibi cōfite[ri]
v[er]o sicut valeret vera p[ro]fessio ita ficta sed q[ui] ē ex iudici
um nō p[ro]t[er] fingi vt t[er]m[us] h[ab]eatur p[ro]fessio cū nō valeret
vera p[ro]fessio ex iudicis z p[ro]fessio p[ro]fessio. z maxie cū ibi ex
iudicis n[on] teneatur m[od]o nō p[ro]t[er] ibi fingi p[ro]fessio ar.
eoz q[ui] nō. in. l. iij. ff. p[ro] so. z bec nō. q[ui] sic als nō sic d[icit]
scilla inuenies z postmodū rep[er]i idē sentire bal. i. l. i.
l. q[ui]o z q[ui] in. vbi apte dicit q[ui] ab[er]t[us] cōtumaciē non
habeat p[ro]fessio q[ui] maior ē p[ro]fessio p[ro]fessio q[ui] ab[er]t[us] z sic
vt intelligere illud. c. ij. d. p[ro]fessio. li. vi. z. l. ij. l. q[ui]o z q[ui]
in. p[ro]fessio q[ui] p[ro]fessio nō h[ab]et locū i positionib[us] cō
fessio q[ui] nō. Jo. z. Erch. i. c. ferret. c. ex penitētib[us]
l. di. nolēs m[od]o nō d[icit] h[ic] p[ro]fessio ut nō. bal. i. d. l.
i. p[ro] m[od]o d[icit] in illis i quib[us] teneatur m[od]o q[ui] c. si post
p[ro]fessio p[ro]fessio loquitur indistincte sup[er] quib[us] aut sit m[od]o
dum vide p[ro] bar. z bal. i. l. ij. l. eo. dicit plene i. c. ij.
de cōfessio. z bec nō. p[ro]fessio aduerte iquātū dicit tex. i. d. c.
ij. q[ui] d[icit] h[ic] p[ro]fessio in illis requisitis nō intelligas q[ui]
iudex in cōt[ra]nti possit sup[er] p[ro]fessio seu sup[er] eo sup[er] q[ui]
fate fuerit p[ro]fessiones p[ro]nunciare ad i[n]tentionē v[er]o
p[ro]fessio h[ic] ē necesse q[ui] iudex p[ro]nunciet cū h[ic] p[ro]fessio vel p[ro]
nunciet cū p[ro]fessio i m[od]o d[icit] se nolle m[od]o sine ra
tionabili cā. d[icit] cū iudex p[ro]fessio p[ro]fessio delictū suū
anteq[ui] habeat p[ro]fessio ut ē tex. nō. i. l. c[on]t[ra] q[ui] dilato
rē. in. p[ro]fessio. ff. de iur. iur. z hoc idē tenet bar. in. s. q[ui] si ac
tor p[ro]fessio. facit tex. in. c. cū p[ro]fessio de here. li. vi. z cū
ista cōfessio causetur ex delicto istius p[ro]fessio si ip[s]e
decederet anq[ue] p[ro]nunciaret sup[er] delicto bec pena non
transiret ad heredes ut pbatur i. d. l. eius qui. q[ui] re
quirit iura ut nō. bar. in. d. l. ij. s. q[ui] si actor secus d[icit]
vbi pena est inflicta ip[s]o iure tunc etiā an declaratiōez
transit ad heredes z veritate inspecta afficit heredes
ex quo fuit statim pena cōmissa l[icet] requireretur sola d[icit]
claratio h[ic] p[ro]p[ri]o. c. ij. de p[ro]fessio. li. vi. iuncto. c. cū cō
tumacia de here. li. vi. z bec nō. vel d[icit] ad d[icit] bar.
vt d[icit] c. p[ro]fessio. sup[er] glo. si. vbi omnino vide z d[icit] ut
ibi d[icit]. Et hic adducit p[ro]fessio ad alia. q[ui] valde nobi
lem nūqd p[ro]fessio ad m[od]o d[icit] libello possit haberi
p[ro]fessio sic habetur p[ro]fessio in positionibus ut. s.
d[icit] do. an. breuiter se expedit d[icit] q[ui] forte possit
haberi p[ro]fessio si iuberetur ut m[od]o vel sibi libell[us]
destinaretur cū p[ro]fessio m[od]o z cōminatione q[ui] si
nō m[od]o habeatur p[ro]fessio z fin cū esset bec p[ro]
fessio valde vtilis q[ui] semp possit p[ro]cedi in ab[er]t[us] ad
finiam diffinitiuam absq[ue] vera p[ro]fessionē z bec con
testatio esset ex ficta confessione sicut fit ex vera z de
hoc refert se dixisse in. c. i. de li. cōte. z sic transit. z
aduerte q[ui] in illo. c. de li. cōte. retulit Ja. de rauen. z
quosdam alios tenere contrarium quia i cōtestatiōe

De iura ca. p[ro]fessio m[od]o et p[ro]fessio

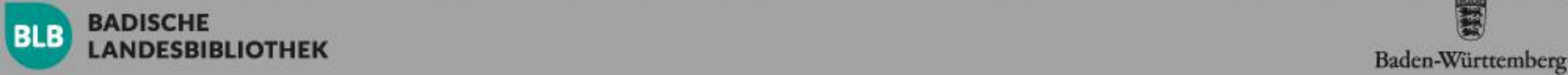
De iura ca. p[ro]fessio p[ro]fessio

De iura ca. p[ro]fessio p[ro]fessio

De iura ca. p[ro]fessio p[ro]fessio

De iura ca. p[ro]fessio p[ro]fessio

De iura ca. p[ro]fessio p[ro]fessio

*S. quod per p[ro]p[ri]os, et alios, quibus h[ab]et p[ro]p[ri]um, et aliud p[ro]p[ri]um
ind[ic]at p[ro]p[ri]um.*

*Actus, refutans p[ro]p[ri]os h[ab]et in iuramento p[ro]p[ri]um
de eade[m] ab iuramento, et aliud p[ro]p[ri]um
de h[ab]et p[ro]p[ri]um.*

requirit verborum expressio ut. L. de indi. l. rem no no
uam. et ubi opus e[st] expressione verborum non sufficit
alius actus. ff. de v. ob. l. i. dicit etiam h[ab]et tenuisse. Ja.
de are. in. l. i. ff. de ven. inspi. et cu[m] istoru[m] opi. ibi m[er]i
nit licet hic tenuerit oppositum et tamen opinio hic po
sita per eum non placet mihi primo adduco. c. i. d. li.
pte. et. c. ij. co. ti. ubi sepe fuit iustus reus etia[m] p[re]sens
vt responderet libello et nunq[ua]m voluit respondere no
tame[m] p[er] hoc potuit procedi ad vltiora ac si lis fuisset
ficta p[re]sente. imo irritat ibi processus tanq[ua]m li. non conte
factus. Jte exceptio sumat regulam inco[n]trarium i. c.
d[omi]n[us]. xxxij. q. vij. sed papa ponit regulam in. c. q[ua]n
frequenter ut li. non pte. et ponit casus exceptos et mo
dum procedendi contra contumacem ergo hoc reme
dium no[n] co[n]p[er]it naz facilius potuisset ponere hoc re
medium procedendi et precipiendi cu[m] co[m]inat[ur]e co[n]
tra contumacem q[uo]d facere ibi longum tractatum sicut
facit ar. in. c. ad audiencia[m]. de deci. Jte faciunt no[n]. in
l. vna. L. de li. co[n]te. et. c. vno. et. ti. sicut cu[m] materiale
bellum non pot[est] consistere ex pte vnius altero fugien
te ita nec hoc civile bellum q[uo]d inducum est ad iustar
illius h[ab]et etiam sentit bar. in. l. i. L. de li. p[re]st. vbi dicit
q[uo]d si reus non vult co[n]testare litem iudex procedet ad
missionem ex primo decreto. all. glo. in au[th]. qui senel.
L. quo[m] et q[ua]n[do] in. qui sing. dicit q[uo]d p[ro]p[ri]o etia[m] p[re]sens non
potest cogi ad pte. litem p[re]sente sed in contumacia de
bet iudex facere missionem. pot[est] etiam eum pro sua con
tumacia punire ut. l. i. ff. si quis ius di. no[n] obt[ine]t. et ide[m]
voluit bar. in. d. l. si finita. §. in lianus. in v. §. pone. ff.
de da. infec. et darius in au[th]. qui senel. pal. dicit tamen
ex quo p[ro]p[ri]o p[re]sens noluit iudici obtemperare potest in
dex abiq[ue] alia citatone reu[n] nolere li. p[re]stari multa
re seu missionem ex primo decreto facere quod dicit
esse no[n]. Et hoc sentit aperte glo. in d. au[th]. qui senel.
pro hoc fact q[uo]d contumacia e[st] notoria et iustus iudicis
bz vni trine citat[i]o[n]is vt. l. ij. L. quo[m] et q[ua]n[do] in. et no[n]. gl.
in. c. co[n]sultat. de offi. de. et videt h[ab]et pte sentit bal.
in. l. i. L. quo[m] et q[ua]n[do] in. et ide[m] rep[ro]p[ri]o tenere Jo. an. post
mar. s[yl]u[m] in regula exceptio[n]e. de re. in. li. vi. in mer. et v[er]
tra p[re]dicta adduco vna[m] r[ati]o[n]em satis natural[em] et iudicio
meo p[er]tinent[em] et ponente[m] diuersitate[m] inter libellum et
positio[n]es. in co[n]testat[i]o[n]e li. ptes quasi co[n]trahit ut in. l.
ij. ff. de pecu. et no[n]. in. l. vna. L. de li. pte. et d. c. i. co.
ti. vbi d[icit] p[re]statio q[ua]si sit attestatio. h[ab]et p[ro]p[ri]o no[n] pot[est] co
sistere ex vna pte q[uo]d dicit p[re]sensus alteri? ut. l. labeo
ff. de v. sig. et. l. i. oib[us]. et. l. co[n]sensu. de ac. et ob. et dep[re]
ca. c. si. li. vi. et q[uo]d ibi no[n]. et. xxxij. q. i. §. is ita. quod p[ro]
cedit etia[m] in materia favorabili et ubi intercessit etiam
co[n]sensus vni? et dol[us] alteri? vt in. c. ma. de sp[irit]o. et de co
di. appo. c. si. §. li. p[re]st. no[n] pot[est] induci altero nolere re
sp[er]dere cu[m] no[n] habeat nisi co[n]sensus vnius t[ame]n nec pot[est]
haberi p[ro]p[ri]o p[re]stata in pena q[uo]d licet iudex possit penam
imflig[er]e p[ro]p[ri]o no[n] q[ua]n[do] t[ame]n supplet p[re]sensus q[uo]d exigit ad

tractu[m] et h[ab]et est q[uo]d forte voluit glo. i. dea au[th]. q[ua]d senel.
vii dicit q[uo]d cu[m] p[ro]p[ri]o no[n] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o cogi ad p[ro]p[ri]o aliud e[st]
i positio[n]ib[us] et interrogatio[n]ib[us] q[uo]d in cas no[n] regit contra
cas vel q[ua]si h[ab]et sufficit factu[m] p[ro]p[ri]o. vii i pena sing[ul]i p[ro]
iteru[n]isse et sic logit rex. in d. l. de etate. §. q[ua]d tacuit. cu
si. et p[ro]p[ri]o h[ab]et expedita h[ab]et materia satis vtil[em] Ex
p[ro]p[ri]o nunc et suppletio glo. vt nihil vtilitatis dicit.
Eppo. p[ro]p[ri]o rex. na[m] h[ab]et archieps erat actor ut col
ligit ex lra. et rei erat laici q[uo]d debebat eos p[ro]p[ri]o i fo
ro suo. ut in. c. cu[m] sit g[ra]u[is]. et. c. cu[m] dicit. de fo. co[n]p[er]
fo. die Jo. an. p[ro]p[ri]o. Bu. q[uo]d ip[er]iu[m] vacabat et sic potuit fi
eri p[ro]p[ri]o cora[m] papa in. c. l. §. de fo. p[ro]p[ri]o. vt isti faci[er]
erat violati et sic r[ati]o[n]e violati valuit p[ro]p[ri]o ut i. c. cum
sit p[ro]p[ri]o. vel noluerit ex[er]p[er]e hodie v[er]o tota. romadiola
spectat ad ecclesiaz sicut recognouit Rodolphus rex
romano[rum] et h[ab]et vltimu[m] vide in spe. de r[ati]o[n]e. p[ro]p[ri]o. §. ra
tione cae. v. ite q[uo]d e[st] obtutu[m] ab impatore. vbi disputat
an valeat donatio facta ab impatore an coronat[i]o[n]em
cu[m] ille Rodol. etia[m] donauerat an coronat[i]o[n]em. et nota
q[uo]d spe. etia[m] ibi facit mentio[n]em de bononia d[omi]n[us] cu[m] su
ille collata ecclesie Et ex hac vltima fo. no[n] q[uo]d isti d[omi]n[us] ter
ris spectantib[us] ad ecclesiam romanam p[ro]p[ri]o immediate co
nueni coram papa et trahi ad curias. facit. c. si duob[us]
de app[er]el. Jtem h[ab]et potes dicere q[uo]d ex alio capite pote
rant isti conueni cora[m] papa nec potuissent declinare
foru[m] laici p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o coram papa per deros nec p[ro]p[ri]o
foru[m] ibi declinare. s[ed] ex sp[irit]u co[n]suetudine ecclesie ro
mane que habet ut laici p[ro]p[ri]o ibi conueni cum d[omi]n[us]
contra eos agunt ut plene dixi post glo. in. c. p[ro]p[ri]o.
si d[omi]n[us] et per glosam in. c. ex transmissa supra co
dan ti.

Uim in causa *Causa. Eps p[ro]p[ri]o ali
um ag[er]es cu[m] p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o iurat de calumnia si p[ro]p[ri]o ag[er]e ipe in
rat p[ro]p[ri]o f[aci]t no[n] tactis euangelijs ita summat Jo.
an. §. mihi no[n] placet inq[ui]tum restringit rex. ad cu[m] p[ro]
p[ri]o cu[m] i rex. nihil dicit. imo pot[est] inu[n]it p[ro]p[ri]o ibi
p[ro]p[ri]o iudici vel actor[is] et. q[uo]d v[er]ba indicat cu[m] ee eccle[si]e cu
i ca. p[ro]p[ri]o si p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o iudic[is] vel actor[is] h[ab]et p[ro]p[ri]o ut
l. i. ff. de pecu. et no[n]. ij. q. vij. c. si q[ua]s §. summa §. sic. Eps
iurat de calumnia si p[ro]p[ri]o degit litigare p[ro]p[ri]o no[n]
tactis euangelijs. si v[er]o p[ro]p[ri]o iudici vel actor[is] litigat p[ro]
liu poterit iurare h[ab]et primo Actor refutans sine ca h[ab]et in
rametu[m] p[ro]p[ri]o debet cadere ab instituta actio[n]e. reus
vero d[omi]n[us] haberi p[ro]p[ri]o co[n]fesso et due sunt ptes. scda ibi pe
na. No[n] primo q[uo]d iurametu[m] calumnie p[ro]p[ri]o est re
gulariter tactis euangelijs. h[ab]et cu[m] ponit sp[irit]u i q[uo]d d[omi]n[us]
ca tactura t[ame]n. aliq[ui] §. t[ame]n euangelia et sup[er] eis iurant. et
ide[m] videt de alijs iuram[en]tis a iure requisitis. ij. q. ij.
hortamur. et vide glosam singu[lar]i. in de. l. de hereticis.
que glosa inter cetera dicit q[uo]d ubi ius exigit tactum
euangeli[or]um non sufficit tangere aliam scripturaz
dices none e[st] istud etia[m] iurametu[m] cu[m] t[ame]n alia scriptura*

*Quod iudex p[ro]p[ri]o, et iura r[ati]o[n]e
etia[m]*

*Quod p[ro]p[ri]o iudex p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o*

*Quod iudex p[ro]p[ri]o iudex p[ro]p[ri]o
iudex p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o*

Insuper in magis ponat quod p[ro]p[ri]e
quod p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
Insuper in magis ponat quod p[ro]p[ri]e
quod p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e

respondeo q[ue] sic n[on] ligat transgredientē ad t[er]m[in]u[m] p[er]m[itt]it
q[ue] p[er]m[itt]it t[er]m[in]o magis ē p[er]ale q[ue] sacro ē illud super
quod p[er]m[itt]it fuit iuramentu[m] p[er] q[ue] i. monet n[on]. Inm. in
c. et si xps de iura. hodie tamē de consuetudine p[er]stat
sup[er] qualib[et] scriptura vide gl. i. d. de. i. de here. In d[omi]no
s[an]cto ep[iscop]o posse i ca pecuniaria litigare p[er] se. p[er]trariu[m]
in vide velle tex. v. q. iij. q. i. r. l. de. p[er]c. l. pe. cū auē
sua vbi p[er] q[ue] illustri p[er]sona n[on] p[ot]est p[er] se ip[s]m litigare
h[ab]it. dicit q[ue] in seculari foro n[on] h[ab]et locu[m] iudic. e. sed
v[er]o ep[iscop]o p[er] aliu[m] litigare f[er]i foro ecclesiastico sic. Illij d[omi]ni
cū q[ue] illud. c. q. i. q. iij. cū sumas. sunt hodie cor
recta. p[er] d[omi]ni. dicit q[ue] v[er]o d[omi]ni p[er]m[itt]it n[on] iportat neces
sitate sed p[ot]est p[er] p[ot]est. all. sile. xxy. di. c. h. lxxv. di.
c. quicunq[ue]. ff. de iudi. post. Ego puto illud. c. q. i. r. l.
m[ul]ta intelligenda de honestate n[on] de necessitate. vide
sile q[ue] n[on]. gl. in. c. vno de syn. ut sicut lex civilis n[on] i
ponit necessitate illustrib[us] et sup[er] illustrib[us] litigandi p[er]
p[er]atorē ita ius canonicu[m] voluit hoc inducere d[omi]ni ho
nestate p[ot]est ergo p[er] se ut hic. In d[omi]no tertio ibi cū p[er]m[itt]it
d[omi]ni fuerit q[ue] recusans p[er]stare hoc iuramentu[m] n[on] iudic[er]e i
ponit indistincte sed tūc t[er]m[in]u[m] q[ue] recusat cū de necessita
te est p[er]m[itt]it t[er]m[in]u[m] facit hoc littera p[er] bis q[ue] dixi i. c. ce
tes. s. e. ut appellatio n[on] admittat in hoc iuramento. s.
q[ue] de necessitate p[er]m[itt]it d[omi]ni fecit si p[er]m[itt]it alia cā le
gitima ar. h. q[ue] cā p[ot]est ee legitima n[on] p[er]m[itt]it d[omi]ni. oliz
erat cā legitima si cā erat spiritualis. s. eo. c. ij. hodie
secus ut dixi ibi. v[er]o si exigit iuramentu[m] generale an li.
cōte. de quo dicitur dixi in. c. i. s. e. p[er]m[itt]it p[er]m[itt]it. h. iuf
iurandi remittit p[er]m[itt]it p[er]m[itt]it. l. iufurandū. s.
q[ue] iufurandū. ff. de iure iu. n[on] em[er]it ē verisimile eos calūnia
ri aduersus suos liberos et libertos. h. t[er]m[in]u[m] non placet
fran. h. q[ue] n[on] remittit ep[iscop]o qui pater ē sed p[er]m[itt]it d[omi]ni
cū cōter tenet in. l. ij. in p[er]m[itt]it. et ibi p[er]m[itt]it gl. in. v. mouisse
L. de in. ca. n[on] em[er]it hoc apparet reuocatu[m] in p[er]m[itt]it
et patrono quare q[ue] stare p[er]m[itt]it. l. p[er]m[itt]it in fi. L.
de t[er]m[in]u[m] ap. et vide h[ab]it. i. spe. e. n. s. ij. v. et n[on]. vbi idē
videtur tenere Jo. an. Ultimo collige duos casus
in quib[us] ep[iscop]o in iuramento suo n[on] tenet tangere scrip
tura sed iurat p[er]m[itt]it cūgelij non ē sufficit iurare
p[er] sua cōsecrationē vel tangendo pectus suā. ut qdaz
tenet h[ab]it cūgelia debet esse i p[er]m[itt]it. Sed circa hoc
dubitat qd in alijs casib[us] vbi ep[iscop]o tenent iurare an tūc
sufficit iurare sine tractura Jo. an. videtur remittere
ad gl. i. c. ut circa de dec. li. vi. v. corpali. in fi. q[ue] s[an]cto
fuit additio et ibi videt reuocare qd dixerat in gl. an
t[er]m[in]u[m] cōcludēs ibi in additōe q[ue] p[er]m[itt]it de quo hic
n[on] excedit istos duos casus. q[ue] p[er] iura antiqua t[er]m[in]u[m] ca
v[er]bal de iuramento testis. xi. q. i. nec honore subseq[ue]n
ti et in auct. de sanc. ep[iscop]o. s. nalli vero iudici. qui casus
fuit postea. progat[ur] ad iuramentu[m] calūnie ut hic ergo i
alijs tenet tangere ad hoc. i. q. vij. quoties d[omi]ni iurau.
ego. In fi. et de pur. ca. q[ue] t[er]m[in]u[m] s. porro i p[er]m[itt]it. et d[omi]ni sen.
ex. venerabili. itē videt velle h[ab]it Jo. an. et do. Lar. sed

archi. Jo. mo. et h[ab]it. cōtra in. d. c. ut circa q[ue] regula
riter n[on] tenent ep[iscop]o tangere et sentit glo. i. d. c. nec ho
nore. Cōcludere ergo sic q[ue] i casib[us] exp[er]tis et i oib[us]
arduis et vbi ep[iscop]o ē infamat[us] ibi semp[er] tenent sacra tan
gere. q[ue] r. ar. in iuribus. s. all. p[er] Jo. an. In leuib[us]
vero cāis seu casib[us] n[on] d[omi]ni ep[iscop]o sed etiā p[er]m[itt]it p[er]m[itt]it
glati sunt ut n[on] tangat sed debet interrogari p[er] sua cō
secrationē iste ē casus sing. in. c. si quis p[er]m[itt]it. ij. q.
v. q[ue] sic restringit h[ab]it loq[ue]tur gnāliter ut hoc. c. ponat
aliqd sp[eci]ale in ep[iscop]o et ut alia iura n[on] corrigant. In ca
sibus vero n[on] leuib[us] sed silibus istis hic exp[er]tis dico
ep[iscop]o p[er]m[itt]it iuratu[m] ut n[on] t[er]m[in]u[m] exceptio em[er]it h[ab]it re
gula i cōtra iuratu[m] in casibus n[on] silibus exceptis ut n[on].
in. l. i. L. de cōdi. inde. et in. l. i. ff. q[ue] vi aut dā et in. c.
cū dilecta. de p[er]m[itt]it. vi. vel iurati. ad hoc exp[er]tis addu
co ista tex. nā de iuramento calūnie erat p[er]m[itt]it cautu[m]
et t[er]m[in]u[m] declarat hoc idem ee in iuramento calūnie qd i iu
ramento testis et hoc n[on] ex alio nisi ex similitudine rōis
nec edic[er]e hoc ius de nouo nec p[er]m[itt]it cōferre d[omi]ni no
uo. tū q[ue] papa hic r[ati]o ad cōsultationē ut dicit glo.
n[on]. in. c. cōsultationi. de t[er]m[in]u[m] or. tū q[ue] p[er]m[itt]it lite n[on]
solet edic[er]e ius de nouo nec p[er]m[itt]it cōcedi quo ad il
lā cā. ut in auct. in medio litis n[on] fieri. sa. for. et qd le
gi. et n[on]. in. c. h. ut li. pen. et p[er]m[itt]it gl. in. c. licet canō d[omi]ni ele
u. vi. Nec ob. q[ue] p[er]m[itt]it d[omi]ni extendi de p[er]m[itt]it. sane.
ar. hoc n[on] p[er]m[itt]it in p[er]m[itt]it corpe iuris clauso qd
ē cōforme rōis et dignitati indultu[m] nec videt tunc ex
tensum f[er]i vendicat sibi locu[m] p[er]m[itt]it q[ue] voluntate tacta
cōcedentis ut optime. p[er]m[itt]it in sili in. c. i. s. e. vbi p[er]m[itt]it
glu cōcessum clericis p[er]m[itt]it videtur propter idēp[er]m[itt]it
te et omnimoda rōis similitudinē cōcessum omnib[us]
clericis. p[er]m[itt]it optime facit. d. c. si quis p[er]m[itt]it vbi p[er]m[itt]it
p[er]m[itt]it indistincte habet p[er]m[itt]it in leuib[us] cāis ne
manus quib[us] p[er]m[itt]it corpus xpi videant pollui q[ue] ad
opinionē vulgi. p[er]m[itt]it ē ut ep[iscop]o p[er]m[itt]it i cāis all
quātulū maioub[us] dicit p[er]m[itt]it etiā q[ue] istud n[on] ē proprie
p[er]m[itt]it sed ius disponens in fauorem publicuz
et sacrorum. l. di. ius publicum. quod satis est exten
dibile ex similitudine rōis cum nemini noceat et indul
geat ar. in. l. vniuersa. L. de p[er]m[itt]it. impa. offe. et de for
ma et modo iurandi vide glo. in. d. de. i. de here. que
est valde n[on]. et an vbi ius requirit tacturam ad solēn
tatem actus sit iuri satisfactum si sine tactura fuit iura
tum vide glo. n[on]. in dicto. c. ut circa que conditio q[ue]
non licet enim sit iuramentum etiam sine tactura ut i
c. et si xps de iuratu[m]. tamē tactura t[er]m[in]u[m] iurante et ob
ligat transgredientē ad graviorē culpam ut. s. dixi
Tenio ad glo. et p[er]m[itt]it tacite querit nūqd[am] ponat
tur hic aliqd sp[eci]ale in ep[iscop]o qui iurat hic p[er]m[itt]it iudicium
seu per actorem et dicit q[ue] n[on] sed hoc ē regulare ut in
iuribus p[er]m[itt]it ea. Ex h[ab]it videt glo. intelligere tex. in
proprio iudicio seu actore. s. cōstituto in causa vniuer
sitaris qui regit iurat in causa vniuersitatis sine alio

ponat hoc no p[er]m[itt]it edic[er]e ius
de nouo nec p[er]m[itt]it cōcedi
quod ad illa d[omi]ni

tenet p[er]m[itt]it et p[er]m[itt]it
cōcedi cōcessum p[er]m[itt]it
iura

Si forā et mo iurandi

tactura tenet iurandi et obligat
transgredientē ad graviorē culpā

In p[er]m[itt]it ep[iscop]o iuramentu[m] p[er]m[itt]it
iuramentu[m] iurandi

Ad quod dicitur in fine huiusmodi

mandato ut plene dixi in. c. i. pertractandis r. c. se. r
p hoc videt intelligere hoc. c. loqui in qpo litigante i
ca ecclesie ut s. dixi r optime facit tex. iste. p opi. qua
s. posui. s. c. c. i. vt in effectu illud. c. nibil tribuat ho
die. vii. ca. qpo no reuocet nisi iure p iudicium vel acto
re. simplex ergo parator ad hoc no sufficeret nisi ha
beat speciale mandatū de quo dicitur dixi in. d. c. i. gl.
ij. sano ē expedita p. s. dicta r p ca q dixi in. c. i. s. c.
Quero hic dicit in. s. pena. q actor nolēs iurare
r. an ipō iure cadat a cū. gl. vltima dicit q p sniam
iudicis qz iudex pcedet ptra illū absolucndo rē ac si
nihil pbasset r idē dicit in reo. Nota ex hac gl. q per
hec verba cadat a cū vel habeatur p cōfesso nō iponi
tur pena ipō iure sed requiritur snia p hoc qz disposi
tio ē cōcepta p verba futuri tps ut nō. in. c. quisquis
de elec. r p gl. in. c. in peno de re. iur. li. vi. qd plene
dixi in. c. li. diligent. de fo. ppe. r hāc opt. q requirat
hic snia tenēt quidā ut refert hic host. f. m. cū aliq di
cunt q pmissū ipō iure r p sniam nā ipō iure cadit ab
actione qz p sniam iudicis declarat qui rē absoluit
reus aut ipō iure habet p cōfesso r in petitione sine
alia pbatione p iudicē cōdemnat vt in legibus vnde
sumptus fuit iste. s. quas allegat hic glo. r auc. de li
tig. s. bodie in fi. coll. viij. r. q. ij. que res iam dicitur
v. emphiteosis. r. r q requirat snia tenet hic Jm.
r cōiter doc. iuris cūlis in. d. l. ij. r ibi gl. dicitur q
vtrōqz cū requirit snia ne iudicium claudicat nam si in
reo spectat sententia q hic tñ habet p cōfesso ergo in
actore spectare debet vt cadat ab actōe r q i reo spe
ctat snia aptius probat in. d. l. ij. s. in aut re. r plus
dicitur bar. ibi in. s. q si actor. q nō coipō qz recusat iu
rare debet iudex pnuciare ptra illum. f. oportet pu
qz patefaciat eius delictū puta pnuiciando cū cōtu
macē in iurando vel cū haberi debere p cōfesso ppter
illā contumaciā p hoc ē tex. in. l. cū qui delatorē in
prin. ff. de iur. lit. Jte dicit q si iste taliter cōtumax in
nō iurando decedat an hāc pnuiciationē ad eius here
des nō transit ista pena ut habeat p cōfesso fm cum
casus ē in. d. l. cū qui delatorē. r idē cōsili rōne pu
to dicendum in actore ut incidat in penā r pronunciet
ptra cū patefacto prius eius delicto nō p̄dicto r b
tenedo illud dicitur bar. in reo. Sed ego dubito vtruz
sit vez an requirat talis declaratio an sniam cū vide
atur tex. in ptranum in. d. l. ij. s. in aut reus vbi dicit
tur q habeatur p cōfesso r licebit iudicē pnuciare sen
tentiam fm q rei qualitas subiecerit rē. Et sic aperte
innuit iudicē posse in cōtinenti sniam fare sup p̄nci
pali absqz alia pnuiciatione sup delicto in nō iuran
do satis enī ē de hoc p̄stare in act. in quibz dicitur in
dicē detulisse iuramentū actori vel reo r illum noluisse
iurare nulla exp̄ssa cū ad qd ergo requirit alia decla
ratio cū cōstet notorie in iudicio nā ut vult bar. pena
vt habeatur pro cōfesso cōmittitur ipō iure qz sufficit

An Actor nolo iurare

Quo Actor tempore iurandi

sola declaratio cōtumacie q importat illud verbum
habeatur q circa penā videtur late snie sic dicitur de
isto. v. subiacet. ut nō. glo. si. i. fi. i. c. vno de iur. li.
vi. r pbat in. c. si qz suadente. r. v. q. iij. Non obli
a? qui delatorē p quā mouetur bar. qz loquitur i deli
cto in iudicio nō p̄missio vñ cū de eo nō p̄stabat nō vñ
ille hñ p cōfesso nisi prius de eo p̄stet r sup exp̄nuiciat
ita dicit ibi tex. sec. qz vbi de eo p̄stet nō p̄dicto r sic
potius ille tex. p̄t adduci p ista snia sic in fili dixi in
c. i. de iudi. qz vbi notorie p̄stet de p̄tumacia alicuius
p̄t mulctari absqz alia citatione ut i. d. c. i. r i. c. vne
rabuibus. s. sec. de sen. ex. li. vi. sec. vbi nō p̄stet in
dicio ut nō. in. l. ij. p bar. ff. si quis i ius vo. nō ic. qd
sic intelligo r facit qd nō. Jm. in. c. dilecto de sen. ex.
li. vi. r p cū dē i. c. r rōne p̄ p̄n. de appel. r p b pos
sent limitari r corrigi q in fili dixi p̄ bar. i. c. s. p̄i.
de p̄tuma. in m̄dendo ad positiones p caldē rōne r
hec nō. Dices tu ad quid requiritur snia cū p̄ntes in
fili hñ p̄ p̄d̄nato ut. l. i. l. e. r. ff. c. l. i. r. ff. de re iudi.
l. r ebitoribus. r. l. p̄ rē indicatā. m̄deo p̄traria por
dunt in p̄d̄sione facta an lit. p̄te. secus si p̄ li. p̄te. qz
tunc requiritur snia fm cōem opt. ut nō. gl. i. l. l. de
sup. leg. r in. c. dudū de elec. r. ij. q. i. nō in quibz i
cāa aut nro lis erat p̄te. qz als nō fuisset iurata de ca
lūnia. ut. s. c. p̄ox. in fi. r ficta cōfessio nō d̄z p̄ opa
rī qz vera. Sed p̄tra p̄dicta op. snia nō ē ferenda li.
nō cōte. vt. s. l. nō p̄te. p to. g. r. r. So. hic erat lis cō
te. qz post lit. p̄te. d̄ctur hoc iuramentū ut nō. gl. i
d. l. ij. s. qd si actor. Ex hoc infertur qz pena huiusmodi
r. d. l. ij. nō cōmittitur nisi cū recusat iuramentū p̄
li. p̄te. p hoc qd dixi i. c. i. s. c. qd etiā sentit bar. in. d.
s. qz si actor. Ego cōcluderē sic qz aut qz recusat sub
ire iuramentū gnāle calūnie qd p̄mit totā cām r nō
bz locū pena huiusmodi. c. nisi post li. p̄te. qz an nō tenetur
p̄stare tale iuramentū ut dixi i pall. c. i. vñ an li. p̄te.
iuste recusat nō iurare. non enī tenetur iurare sup totā
cā cū ad huc sum? incerti an fiat p̄scantio in cā obli
tibus exceptionibz dilatorijs ar. in. c. exhibita de iud.
Aut qz recusat hoc iuramentū p̄standū sp̄aliter sup ex
ceptione dilatoria qd in veritate p̄standū ē ut dixi i d.
c. i. r tūc p̄mittitur pena huiusmodi nō sit lis p̄te. f. d̄ictum ē
cōmittitur qz an li. p̄te. r̄ h̄atur p cōfesso tñ sup illa
exceptōe vbi recusat iurare. r idē dicendum i actore qz
debet cadere a cū illa. f. super exceptione de qua nūc
cōtenditur r tūc nō ob. cōtrariū qz nō requirit p̄stata
tio ad p̄nuiciandū sup dilatorijs ut nō. i. c. p̄ndicāz
s. p̄terea. de offi. dele. r in. c. exhibita. f. qz recusat
tur post lit. contest. pena cōmittitur sup totā cā vt sic
eadem sit ratio de parte quo ad p̄rem. sicut de toto
quo ad totum vt. l. que de tota. ff. de rā ven. r in. c.
pastoralis. s. item cum totum. de offi. deleg. r pena
vtrōqz casu habebit effectum suū nec i plus p̄cedat
qz sit delictum in excedente reptū. c. que sunt de bis.

In li. qd nō tenet quos p̄p̄n

An. 129. not. p. in materia de bono iudicij
unde qd p. 129. +

De iura ca.

q. si. a. ma. par. ca. 1. l. sanctio. ff. de penis. Sed
quia hoc quero nūquid re? nolens sine causa iurare
dicit indistincte cōdēnari dicit q. non vbi sola cōfessio
nō sufficit ad cōdēnationē. pone eni q. libellus sit ita
format? q. debeat sequi absolutio v. q. ipe actor fuit
prius p. fessus illi p. tractu de quo agebat fuisse gesta
p. metu qui cadit in cōstantē v. p. certe eni tūc sequere
tur absolutio q. nō d. 3. plus op. a. i. f. i. c. cōfessio q. v. a.
ar. eo. q. nō. i. l. i. ff. p. so. r. h. voluit tex. in. d. l. ij. §.
q. d. si actor vbi dicit rei cōdēnandū put rei qualitas
ingessit et hoc voluerūt gl. r. bar. i. d. §. q. d. si actor
Cōfessio q. sit q. sequet cōdēnatio vbi vera p. fessio
sufficeret ad cōdēnationē alio sec? cū ipe habeat tūc p.
cōfessio. facit q. d. dixi in fili in. c. l. de iudi. Et q. ro
nūquid d. 3. b. p. cōfessio quo ad factū p. cipale dūta
pat an eni q. ad exceptiones dilatorias r. pemptori
as. An. dicit q. excludunt oēs exceptiones pempto
rie q. iste videt intentus actoris et q. dixi illi sibi ob
ligatū si dilatorie exceptiones p. hoc nō excludit puta
q. actor sit bānitus iō nō d. 3. audiri vel excoicat? q. l. 3.
p. fessat factū p. cipale tū istas pōt opponere r. idē seqt
do. an. hic r. mihi placet nā si nō videret p. fessus eni
quo ad pemptorias exceptiones talis cōfessio est q. si nul
la cū cōfessat obligatio q. si nulla q. didit ope exco. muni
cātionis. ut. l. si dari stipuler. ff. de v. ob. f. sec? in ex
ceptionibus dilatorijs r. inhabilitantib? p. sonam ad
agendū cū post rē iudicatā pōt opponi ut. i. c. pia. de
excep. l. vi. Quero circa istū eadē. §. pena. nūquid
iste qui habeat p. p. fessio possit post p. dēnationē appel
lare gl. in. d. l. ij. §. q. d. si actor. r. in. l. l. E. q. n. app. nō
ē ne. q. sit idē Ly. Bar. r. Ja. de are. in. d. §. q. d. si ac
tor licet eni iste sit p. tūmax in nō parendo nō tū ē con
tūmax in nō veniēdo r. iō appellare pōt ut. l. creditor
§. i. i. ff. de appel. r. p. dicit ista appellatio secundū
Ly. q. forte docebit de aliquo p. privilegio p. pter q. d. nō
tenebat iurare. ff. p. in. l. i. tenet p. rānū sicut eni non
appellat cōtūmax in nō veniēdo. p. pter nūmā contu
maciā ut. ij. q. vi. sunt quoz r. nō. in. de. vna de do. et
p. r. r. p. in. d. l. i. ita r. iste nō d. 3. audiri. p. pter nūmā
cōtūptū iudicis Ly. in. d. l. i. dicit redncēdo ad con
cordiā q. aut iste volens iurare allegavit aliq. p. uile
giū r. tūc admittit ad appellandū alio sec? p. pter nūmā
am p. tēpū q. d. videt placere Jo. an. i. addi. spe. d. iur.
ca. §. si. v. sed nūquid r. do. an. hic. Ego puto sic q. aut
nullā cām allegavit tpe recusationis nec nūc tpe ap
pellatiōis r. nō d. 3. admitti q. videt appellatio ista iter
posita p. rā penā a lege statutā. q. d. nō valet ut. l. si q.
penā. ff. de. v. sig. r. c. q. nos de appel. Aut expressit
cām tpe recusationis r. aut notorie frivoliā r. idē ar. de
appella. c. ut debitus. r. c. cū spēali. Aut dubiā r. pōt
appellare ut. d. c. ut debitus. Aut nullā cām expressit
nūc tpe appellatiōis r. adhuc credere talē appellatiōz
nō admittendā q. satis ē ipam recusasse sine cām tpe d.

lationis iuramentū sicut in simili dicitur de appellate
ab interlocutoria ut non sufficiat cām subesse ad iusti
ficationem ipsius nisi alleget expse ut in de. appellati
de appel. Aut index allegata cām pronunciauit cām non
legitimam vel pronūciavit eam haberi. p. confesso qz
sine cām legitima recusavit r. tunc a tali snia declarato
ria poterit appellari qz ista ē snia hois declarantis et
forte male declaravit. vide ad hoc qd nō. in. c. capien
tes. §. qd si p. viginti. de dec. l. vi. in. v. p. rinos
Sed qro qd si ps nō ē cōtenta hac pena sed istat ut
cogatur iurare vide in spe. e. ti. §. si. v. sed quid vbi tū
den videtur cōcludere hāc penā sufficere qd videtur
verius ar. hic satis eni est decisa questio frustra q. que
rimas de calūnia. Sed quid si recusans vult nūc
purgare cōtūmaciā suam r. iurare an debeat admitti
doct. in pall. l. ij. q. sic. r. idē Jo. an. in addi. spe. e. ti.
§. si. v. sed nunquid. ar. L. de appel. l. si quis. r. ij. q. vi
si qz q. putat vez do. an. si nō solū velit iurare d. futu
ro sed etiā de p. ritis q. nō calūnie cām Ego puto q. sa
tis vsqz ad sniam cōdēnatoriā seu declaratoriā po
terit ponere r. nō postea nā cū ista sit pena iuris o. 3.
q. in ista vsqz ad sniam ut. l. qui cū maior. §. accusasse
ff. de do. liber. r. in. l. in servitutē. §. petisse. e. ti. r. qd
nō. bar. in. l. in criminali. de in. om. in. L. r. qd dixi i
c. si diligenti. de fo. cōpe. Alterius quero qd si am
be partes nolint iurare qz forte cōvenērūt ad iurāz
de non iurando dicit spe. eo. ti. §. si. v. quid si. q. non
habeat locū pena huius. c. resultaret eni quedā con
trarietas qz si pronūciaret cōtra rei actor nō pderet
cām r. si pronūciaret cōtra actorē reus non habet pro
confesso cōpensabilē ergo deditum cum dedito quo
ad istam penam sed index nō pcedet in cām ex quo no
lunt iurare r. si ferretur sententia non valeret qz expse
hoc iuramentū remitti nō pōt ut. l. prolatā. L. d. sen.
r. inter. r. melius in. c. l. e. ti. l. vi. Et circa hanc mate
riam vide p. spe. in. d. §. si. vbi reperies plures qōnes
circa hoc. Itē querit quid si tutor vel curator non
vult iurare. spe. eo. ti. §. si. v. quid si tutor dicit q. non
nocet pupillo nec ob hoc cām perdet. allegat. ff. si q.
ius di. non obtēp. l. l. §. ij. L. de ser. fugi. l. quicūqz. r.
vi. q. vi. si epm r. p. hāc vltimā allegationē vbi dicit
q. deditum p. rati non debet nocere ecclesie. dicit ibi
Jo. an. i. addi. q. p. rati vel sindico nolere iurare nō
p. rindicabit ecclesie s. refert ibi Guil. de cu. in. l. iube
mus. L. de sa. sane. eccle. dixisse q. p. ratis seu sindi
cis soluat de suo extimationem ut. d. l. quicūqz. r.
si nō est solvendo nō per hoc puniat ecclesia s. postea
dixi q. cum per hoc sequeret absurdum q. p. rati no
lere iurare nō iurabilē de calūnia ex q. sibi nō iponit pe
na ista. licet enim in p. rati actoris subsit remediūz
quia nō audiet si nō vult iurare tū eo cōtente reo cessat
omne remediū cū nō sit p. rati actori. ideo d. 3. h. re lo
cū hec pena. Itē cū nolle iurare sine causa r. confiteri

An. 129. p. p. rati
no se legitime

De p. rati p. rati h. re p. rati

De p. rati p. rati p. rati
p. rati p. rati p. rati

Quid si ambe p. rati
quid si ambe p. rati

Quid si p. rati p. rati
no se legitime

An. 129. p. rati p. rati p. rati
An. 129. p. rati p. rati p. rati
An. 129. p. rati p. rati p. rati

*De iudicio in quibusdam casibus per se
et per se in quibusdam casibus
et per se in quibusdam casibus*

sunt idē cū habeatur p p̄fesso ut h̄ sicut succubuit eccle
sia p cōfessionē plati ita et per recusationē b̄ iuramentū
et h̄ sibi placet qm̄ cū ē calūniōsa. ff. de adm. m. l. q̄ti
ens. §. sicut. Sed adverte qz tūc nō ē pena si cū ē
calūniōsa et sic videtur velle qz vbi canon est calum
niōsa. non noceret eccle et ita sentit Jo. an. in addi.
spe. in prin. et hoc vltimū dictū nō possit hic do. an.
qui videt sequi h̄c primū dictū. Et nō nocet eccle
sie et allegat. c. ipator. s. e. ff. de test. c. non facit qz
loquit qm̄ tota ecclesia ē p̄sumax in iurando vel p̄stitu
endo iudiciū aptū ad iurandū merito ergo ex delicto
totius ecclesie punit ipsa ecclesia ut. l. in bennus. l. de
sa. sanc. ecd. et qd̄ nō. de or. cog. c. ij. Itē cōfessio etiā
vera solius plati nō semp̄ nocet ecclesie ut nō. in. c. ij.
de testi. l. vi. et c. constantinopolitani. xxij. d. l. et c. si d̄
p̄scrip. vnde in hac materia sic dicerem qz in casib̄
in quib̄ cōfessio solius plati nō noceret ecclesie ut in
casibus cōibus tūc solum delictū plati nō noceret ec
clesie quia si vere nō posset cōfiteri fortius neqz fite
ar. eoz que nō. in. l. iij. ff. p̄ socio. In casibus vero in
quib̄ noceret ut qm̄ h̄z d̄m̄sam administrationē a ca
pitulo et cū non ē ardua et tunc cū m̄ius dubium sed
adhuc putarem qz non imputaret ecclesie sed soluet de
suo qz ista nō ē vera p̄fessio sed ē orta in penā delicti
rōne ut hic et aliud ē in ista q̄ in vera confessione ar.
in. l. eius qui delatorem. ff. de iur. iur. et qd̄ ibi nō. bar.
Itē qz vera p̄fessio se p̄t haberi ad delictū et n̄ delictū
iō i dubio valet et sic itellige. c. suborta de re iudi. vbi
confessio iudici nocet ecclesie sed istud factū oīo ca
dit in delictum ideo nō p̄iudicat quia non videtur
delictū m̄datū ut. l. si procurator. ff. de h̄d. inde. fa
cit qd̄ nō. bar. in. d. l. i. l. si quis ius di. nō obtēp. et
qd̄ dixi in. c. i. s. ut li. nō cōte. et iō debet habere locū
iura d̄c̄tia delictum plati et. ut in regula delictū. de
re. in. l. vi. ad idē facit tex. nō. in. l. nō ē ignotū. l. de
admi. m. vbi dicit pupillū nō puniendū ex illicita et
calūniōsa lite mota p̄ tutorē h̄ ipe tutor d̄taxat pro
uidebit ergo h̄ cū p̄ra plati rē nolentē iurare p̄ re
medium missionis ac si cēt p̄max in r̄ndendo. et de
eo qui mit. in. pos. p̄ totū sed p̄ra p̄dicta ob. glo. in
d. regula delictū que dicit delictū solius plati nocere
ecclesie in iudicio etiā agendo p. c. cū olim de cens. ff.
certe illa gl. nō ē simpliciter vera nec p̄bat aliq̄ iure ff.
potius p̄bat p̄trariū ut in. c. cū venerabilis. de exce.
et ad. c. cū olim. r̄ndeo qz illud poterat cadere in deli
ctū et nō delictū ideo p̄iudicat ex quo est legitim̄ ad
ministratoz in ea que dixi in d. c. i. ut li. nō cōte.
Quero nūquid rē possit in eadē instātia petere ut
actor cadat a cā qz noluit iurare l. y. qz sic i pall. l. ij.
§. qz si actor. sicut cū p̄t actor cōtra rē recusantem
petere sententiā in eadem instātia ut in p̄call. §.
ita et r̄is contra actorem ut equalitas in iudicio ser
uetur ut in. c. i. et ij. de mu. peti. et in regula non licet

De delicto in quibusdam casibus per se

De p̄fessione in quibusdam casibus per se

An actor in eadē instātia possit petere ut actor cadat a cā qz noluit iurare

reg. iur. l. vi. Sed circa hec queritur de notabili
questione quam ponit hic Inno. quid si iudex requi
situs nolit ferre sententiā contra recusantem insurā
dum et ita pereat instātia iudicij nūquid habebit
aliquam actionem ille qui contendeat alium debe
re iurare. Item dubitatur nūquid si incipiat age
re ille qui recusavit an poterit contra eum exi
pendo tu debes cadere a lite ergo nō debes audiri a
gens et videt qz sic ar. ff. de inoffi. testa. l. contra alia
incipit. l. papinianus. §. si quis impubes. Inno. p̄t
se non credere posse agere vel exi pendere de recusatione
iuramenti quia ea que eveniunt post lit. conte. valde
pertinent ad officium iudicis. ff. de edi. edic. l. ediles
§. item sciendum et nephas ē ex materia litis litē oriri
l. de fruct. et l. expē. l. ij. dicit tamē iudicē ex hoc te
neri. l. de iudi. l. sanximus. Insi. de obli. que ex q̄si
delic. naf. in prin. p̄dicta ut non possit exi pendere vel agi
locum habent scdm̄ eum quando per sententiā ne
gocium p̄ncipale terminatum est vel transactū. l.
de fruct. et lit. expē. l. terminato. sed si non sit termi
natum negocium p̄ iusticiā sed forte p̄ijt p̄ncipale
negocium propter interitum rei vel aliam similem cū
tunc bene ferretur sententiā propter accessorium. ff.
de rei vendi. l. et si verberatū et l. vtiqz et sic videt vel
le Inno. qz si sit terminatum negocium scdm̄ iusticiā
iam vel p̄ijt instātia non possit amplius agi ad
istam penam de qua hic dicit tamen hoc non habe
re locum in his que sunt extraiudicium. vnde si qui
elegerint cōtra formā sunt p̄iudicij potestate digni
de elec. quia propter ad istā cū penā iagi semp̄ p̄t.
Ultimo refert alios dicere qz etiā in iudicio ut b̄
semp̄ poterit agi ut cadat a lite et sic simpliciter cū re
citat l. b̄ osti. et Jo. an. et nihil eligūt vel allegāt sed cō
tra p̄imum dictum Innocen. facit quod nota. in si
mili. in. c. si diligenti de fo. compe. et per glo. et bar. i
l. in criminali. l. de iurif. om. iu. nam in similibus ter
minis potest quis vocare ad vetitum examen. sed nō
ibi contrarium ut licet vocans debeat cadere ab insti
tuta actione tñ postea potest agi p̄ditione ex illa lege
et etiam exi pendere contra agentē scdm̄ ea que dixi plene i
d. c. si diligenti Duo ergo sunt viden da. p̄imum
quando adhuc non est lata sententiā aliqua Secūda
quando fuit lata sententiā scdm̄ iusticiā casus et non
scdm̄ istam penā. ad primū tenet hic do. an. qz semp̄
potest agi et etiā exi pendere nec videt hic iure nostro dubi
tandum cum non pereat instātia in. c. peni. de iud.
et idem dico de iure civili etiam post p̄emptionem
instātie ut etiam ipse sentit licet non clare exprimit
quia cum pena hic imponatur non referendo se ad ius
dicē datur conditio ex lege et potest postea agi iuxta
nō. in iuribus. s. alle. et in. l. vna. ff. de condi. ex lege.
et in. c. ij. de offi. iud. contraria alle. per Inno. loquan
tur in officio iudicis mercenario. scilicet de sententiā

De iudicio in quibusdam casibus per se

*Non potest appellari sine petita nisi expressum sit
in iudicio quod appellatio sit in iudicio facta
per amplius agi vel excipi nisi fuerit appellatum*

De dilationibus.

actioni iam intentate sed nunc agitur noua actio et sic non obstat peremptio instantie. Ad secundum quoniam si iura iam sunt lata concludit hic do. an. q. quoniam petitum vel exceptum fuerit ut perdatur in ista pena et iudex non obstat sententiam nisi in iusticia case non de amplius audiri in alia instantia quia hoc videtur esse reprobatum ar. ff. de ppen. q. in die ordinantur et in actio et exceptio ad eundem finem. Et sic variat iudicium de plenario ad plenarium et sic obstat peremptio nisi facit quod non. bar. in l. qui romae. §. duo fratres. ff. de v. obli. §. ubi non fuisset appositum in primo iudicio si venit per viam exceptionis non audiri quia ante debet opponere finem cum si per viam actio audiri quia nunc agit contra finem ex altera causa. Videte circa primum medium quando fuit petitum vel exceptum de pena et iudex pertrahit iudicium ut non possit postea agi secundum do. anto. potest dubitari nunquid peccat hoc dicitur sine iudice esse reprobauit exceptionem seu petitionem an etiam quoniam simpliciter iudicium pertrahit nam. l. q. d. i. die illi. p. do. an. facit potest pertrahit nam loquitur quoniam iudex esse reprobauit compensationem ut tunc non possit amplius agi focus si de ea opposita rationem non habuit quia tunc salua manet facultas pensandi etiam post finem ut ibi legitur non. §. ego quo ad casum huius. c. idem puto se esse reprobauit. satis enim est quod de ea in finem rationem non habuit. videtur enim reprobasse et imputat non appellatum sicut per iudicium iudicat contra illud ut in. c. suborta de re iudi. et ibi bona gl. et q. d. non. in. c. cu. io bannes. de h. instru. i. gl. si. simile etiam in questione falsitatis nam et post finem potest agi ut in. c. licet. de pba. et in. c. cu. venerabilis de excep. t. si in prima instantia fuit exceptum de falsitate et contrarium fuit iudicatum non potest amplius agi nisi appellatum ut in. l. i. r. §. l. si ex fal. instru. et non glo. d. c. licet. Et ratio diuersitatis inter exceptionem compensationis et alias predictas seu casus nostrum est quia exceptio compensationis de directo obstat executioni et non finem. vide si iudex de ea opposita mentionem non fecerit non videtur propter reprobasse sed potius reseruasse ad tempus executionis se casus ubi exceptio de directo obstat perditioni quia tunc iudex etiam non habendo de ea rationem videtur reprobasse quia fecit actum prorsus contrarium. ut non. in. palle. c. suborta. ad idem. c. ex parte. iij. et q. d. ibi non. de ap. pel. Concludo ergo circa primum medium quod si in prima instantia fuit petitum vel exceptum de pena et iudex pertrahit iudicium. si finem iusticiam case sine expresse reprobauerit exceptionem sine tacite non potest amplius agi vel excipi nisi fuerit appellatum. Quo ad secundum medium cum dicit do. an. q. si non fuit oppositum in primo iudicio non audiri per viam exceptionis non puto hoc simpliciter. vide dicitur quod aut nemo agit et tunc in dubio non potest excipi. et. Aut agitur actor forte per executionem finem quod habuit et tunc satis poterit excipi hoc modo dico quod tu non es audiendus quia de

beo cadere a causa quia noluisse iurare. et sic peto per iudicem te condemnandum cum de delicto notorie quod constat in actis ad hoc quod plene dixi in. c. si diligenti. de fo. compe. et quod nota. in. c. pastoralis. de causa pol. et proprietate. in glo. pe. et per Frede. consilij. Quo ad tertium cum dicit quod per viam actio debet audiri si non fuit actum vel exceptum primo iudicio. Aduerte quia aut fuit sententia executioni mandata et non video quomodo possit reus agere ad istam penam cum non possit cadere ab actione cum sublata sit per solutionem. nam solutione eius quod debetur omnis obligatio tollitur. Insti. q. mo. tol. ob. in prin. vide perinde est habendum ac si species penita esset perempta. ut. l. quod te. ff. si cer. peta. Aut si est executi sententia et tunc si sententia est lata in fauorem actoris qui debebat perdere causam mihi oblatam in penam satis puto dictum suum procedere. Si vero fuit lata pro reo. qui debebat haberi pro confesso et potest dubitari nunquid post absolutionem possit agere actor ut habeatur pro confesso et sic condemnetur ad hoc. quia tex. in dicta. l. i. §. quod si actor dicit quod debet condemnari secundum quod status cause suggestit sed certe status cause nunc non patitur. Item reus habetur pro confesso propter presumptionem que erat contra illum qui noluit iurare sed cessat nunc presumptio illa ex quo constat de veritate. nam veritate manifestata cedit opinio veritati. viij. di. c. veritate. §. hoc non obstante forte posset dici contrarium quia ex quo reus noluit iurare presumptio est de calumnia et per ipsum calumnia fuit absolutus et ad. l. §. dicit ut. s. dixi exponendo quando ex alijs prius actis. constaret quod non veniebat condemnandus etiam si habetur pro confesso. Ultimo scias quod Inno. format questione hic an procurator vel alius administrator debeat iurare de veritate dicenda vide hic per eum quia non facit multum ad propositum huius tituli. et satis in hoc. c. scriptum est.

de dilationibus

Continuat hec resca ad procedere h. ordine quod iudicio cepto solent litigantes inducias petere quibus ad possessiones quibus ad probationes faciendas id. et. de ma. b. ti. habet iij. q. ij. r. vij. q. ij. p. totum Et notandum finem gl. q. l. hec resca sit generalis tunc decretales huius tituli. loquuntur de dilationibus que dantur ante litem contestatam tantum. et sic nota quod rubrum quandoque est generalis nigrum. nam dilatio in genere comprehendit nedum dilationem in genere que datur ante litem contestationem sed etiam post. iij. q. iij. spaciū. et. de proba. l. cum similibus et hic in nigro tractat tunc de dilationibus que dantur ante litem contestationem. si contra nigrum quandoque est

*Aut fuit sine exceptio
magna
Dilectio q. q. d. de
obligatio tollit
Aut ante exceptio
Veritas manifesta credit
opinio veritati*